

Žít plný život

...přinášející ovoce Ducha

GEORGE O. WOOD

Přeloženo z originálu v anglickém jazyce, Living Fully od George Wooda. Vydáno nakladatelstvím Aglow Publications, 1986, ISBN 0-932305-23-7. Přeložil Lukáš Makovička. Přeloženo a použito se svolením.

Úvod

Žijete plný život?

Devět vlastností (které obvykle nazýváme „ovoce Ducha“) popisují osobu, která žije plným životem. Nalezli byste názvy kapitol ve svém životopise?

Jsem milující.

Jsem radostný.

Jsem pokojný.

Jsem trpělivý.

Jsem laskavý.

Jsem dobrotivý.

Jsem věrný.

Jsem mírný.

Ovládám se.

Nejspíš nikdo z nás by si netroufl vydat vlastní životopis s takovými titulky, protože by to před ostatními vypadalo domýšlivě a jako sebechvála (i kdyby to byla pravda!).

Ježíš nicméně očekává, že právě tyto vlastnosti budou popisovat Jeho učedníky. Náš Pán řekl, že přišel, abychom měli život, a měli ho v hojnosti (J 10:10). A hojný život máme tehdy, když je Jeho život prožíván skrze nás. Pojem „ovoce Ducha“ prostě popisuje znaky člověka, ve kterém přebývá Ježíš.

Pavel si zoufal s ranými křesťany v Galacii, protože v nich ještě nebyl zformován Kristus (Gal 4:19). Když v nás bude Kristus plně zformován, budou naše osobnosti podobné té Jeho.

Kapitola první

Pořízení seznamu

Jak poznáme, jestli se v našich životech rozvíjí ovoce Ducha? Ptám se, protože se v našich životech nikdy nic nemění, pokud nepociťujeme potřebu nebo dokonce nejsme zoufalí. Mnozí jsou příliš slepí k vlastním slabostem.

Zde je pár jednoduchých kroků k pořízení úvodního seznamu.

Za prvé, jděte za někým blízkým, kdo má vždycky odvahu být k vám upřímný. Může to být vaše manželka nebo manžel, dítě, rodič nebo přítel. Dejte mu list papíru se seznamem výše uvedených prohlášení: „Jsem milující, jsem radostný atd.“ A požádejte jej, aby zvážil, jestli je ve vašem případě ta věta pravdivá, nebo ne.

Za druhé, pozorně sledujte, jak reagujete, když vám někdo šlápne na kuří oko. To je neomylný test pro zjištění přítomnosti nebo nedostatku ovoce Ducha! Pokud je s vámi zle zacházeno – i když jste naprosto v právu – co vyjde na povrch? Láska, radost, pokoj, trpělivost, sebeovládání? Nebo hněv, šíravé poznámky, jedovaté řeči, postoj odplaty, vzpoura a deprese?

Apoštol Pavel byl člověk, kterého neustále pronásledovali. Většina badatelů se domnívá, že právě lidé, kterým píše dopis Galatským, jsou jedni z těch, kteří se obrátili na jeho první misijní cestě (Sk 13,14), a to nebyla žádná procházka růžovým sadem! Jan Marek je opustil (Sk 13:13), Pavel onemocněl chorobou, která ho přinutila změnit plán své cesty a přivedla ho do Galacie (Gal 4:13), pronásledovali ho od města k městu a jednou byl kamenován rozzuřeným davem, který ho nechal jen proto, že ho považovali za mrtvého (Sk 14:19). V takových nesnázích skutečně poznáme, jestli máme ovoce Ducha, nebo ne.

Někteří lidé by ovoce Ducha omezili jen pro takové, kteří si mohou dovolit přepych nezaplést se v životě do žádných konfliktů. Myslíval jsem si, že ovoce Ducha je pole působnosti lidí, kteří bydlí ve vlastním zámku, odpoledne si vyjdou na svůj anglický trávník, aby poseděli v chladivém stínu stromů, a doprovázeni sluhou usrkávají chlazenou limonádu! Naproti tomu, věřící má vykazovat ovoce Ducha na bitevním poli!

Třetí známka přítomnosti Kristem naplněného života je naše řeč. Ukažte mi člověka, který neustále snižuje ostatní, z jehož slov odkapává sarkasmus, který ječí, řve anebo proklíná, a já vám ukáži člověka, který zřetelně postrádá devět vlastností ztělesněných v ovoci Ducha. „*Čím srdce přetéká, to ústa mluví*“ (Mt 12:34)!

Takové prozkoušení většině z nás ukáže, že stále máme místo pro další růst Kristova života v nás. Jak se ale něco takového děje?

Omyly

Nacházím tři hlavní omyly, kterých se lidé dopouštějí v případě růstu ovoce Ducha.

Za prvé, někteří považují souhlas s články učení za důkaz Kristova života. I když je pravda, že nemůžete být křesťanem pokud nepřijmete Kristovy pravdy, přijetí těchto pravd neznamena, že se ve vašem životě bude automaticky projevat Kristova přítomnost. Znáám vyznávající věřící, kteří mohou zatrnout „ano“ u každého článku pravověrného učení, ale žijí dále jako sobečtí, samolibí, hněviví, zahořklí, neurvalí, nezdořilí anebo neteční, osudu odevzdaní lidé. Jejich teologie může být správná, ale jejich životní styl je bludný.

Na druhou stranu, pokud skutečně uchopíte Boží pravdu, vaše přesvědčení se odrazí na vašem chování. Křesťanský život je skutečně „Kristus v nás“ - a proto všechny charakteristiky zdravého životního stylu vyplývají přímo z podstaty a charakteru Boha samotného.

Druhý omyl se týká vztahu mezi tím, když je Duch *na* někom a *v* někom. Viděl jsem lidi mocně používané Bohem, u kterých nebylo možné najít důkaz, že je Bůh také mocně v nich. Projevy darů Ducha jasně dokazovaly, že Duch spočívá na nich, ale jejich životní styl odrážel naprostý nedostatek ovoce Ducha. Bůh nás vždy volá k tomu, že máme *být* nadřazovat nad *dělat*, abychom v soudný den nebyli odmítnuti, protože nás Kristus nikdy neznal. „Každý strom, který nedává dobré ovoce, bude vyřazen a hozen do ohně. A tak je poznáte po jejich ovoci (NE podle darů)“ (Mt 7:19,20).

Spisovatel Stuart Briscoe vypráví příběh o svém příteli, který jako chlapec používal starý ovocný strom, aby utekl oknem ze své ložnice ve druhém podlaží, když ho otec chtěl potrestat. Jednoho dne ale jeho táta oznámil, že se chystá ten starý strom porazit, protože už po léta nenese žádné ovoce. Té noci onen chlapec se svými přáteli koupili haldu jablek a pod příkrovem tmy ovoce přivázali na neplodné větve. Druhého ráno otec volá na svou ženu: „Maruško, nevěřím svým očím! Ten starý strom, na kterém se už roky nic neurodilo, je obsypaný jablky. To musí být zázrak, protože je to hruška!“

Ovoce vychází z kořene. Když jsou naše životy skutečně vydané Bohu, ponese Kristovo ovoce, protože Kristus je kořenem!

Pro věřící zaujaté výhradně dary Ducha Pavel napsal, „*Usilujte o vyšší dary! A ukážu vám ještě mnohem vzácnější cestu*“ (1 Kor 12:31). A ta cesta je cestou lásky, ovoce Ducha.

Třetí omyl je chápat ovoce Ducha v množném čísle spíše než v jednotném. Nejsou to *ty* ovoce Ducha, ale *to* ovoce. Množné číslo je uvedené u darů Ducha, protože všichni nemají stejné dary, ale všichni věřící mají nést stejné ovoce. Také nemáme možnost si zvolit, které ovoce bychom chtěli. Kdybych si mohl vybrat, určitě bych přeskočil trpělivost a sebeovládání, a místo toho se zaměřil na lásku a radost. Ale skutečný Duchem naplněný věřící má všechno ovoce.

Jak?

Jak se mohu stát člověkem, v jehož životě je zřejmá Kristova přítomnost?

Jednou jsem se snažil vypěstovat pomerančovník.

Máma a táta sloužili jako misionáři v chladném horském podnebí čínsko-tibetské hranice. Čerstvé ovoce jakéhokoli druhu se většinou vůbec nedalo sehnat. Zvláště mi chyběly mé oblíbené pomeranče.

Jednoho dne se ale pár pomerančů objevilo. Nevím, odkud se vzaly, ale dlouho nevydržely. Ptal jsem se své maminky, jak bych mohl pomeranče dostávat pravidelně. Odpověděla mi, že pomeranče se prostě v našem studeném podnebí nedají pěstovat.

Má šestiletá vynalézavost se dala do práce a odmítla uznat její odpověď za konečnou. Našel jsem si starý hliněný hrnec, naplnil ho hlínou, do hlíny zasadil pomerančové semínko a opatrně jsem hrnec postavil ke kamnům v kuchyni, kde bylo semínko aspoň trochu v teple.

Každý den jsem starostlivě vyhlížel první zelený výhonek pomerančovníku, který by vyrašil z hlíny, a věděl jsem, že je jen otázka času, než mi můj kuchyňský strom zajistí stálý přísun pomerančů. Naneštěstí, nic živého z té půdy nikdy nevzešlo.

Nakonec jsem musel uznat porážku a neúspěch jsem přičítal tomu, že jsem občas zapomínal semínko svého stromu po celé dny zalévat, a tak ho kamna úplně vysušila.

Chtěl jsem pomeranče. Ale není možné přinutit pomerančovník, aby vyrostl ve vyprahlé hlíně, v hliněném hrnci poblíž sálajících kamen umístěných v kuchyni v severozápadní Číně!

Měl jsem dokonalé pomerančové semínko, ale podmínky, kterému jsem je vystavil, ho učinily neplodným.

Ježíš říká, že Jeho život v nás vypůsobí ovoce, „*Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce*“ (Jan 15:5). To je klíč! Musíme zůstávat v Kristu. Semínko nikdy nevydá ovoce v jiném prostředí než v Kristu.

Když Ježíš přichází do našich životů, přináší do naší bytosti svou osobnost. Má určité představy, jak bychom měli svůj život žít. Ukáže nám, jaké změny máme udělat, když se modlíme, studujeme a posloucháme Jeho slovo a ve společenství s Jeho lidem přijímáme povzbuzení a napomenutí, nebo dáváme sami sebe jako oběť Jemu.

Ovoce Ducha z nás proudí, když uskutečňujeme své spasení s bázni a třesením a v tom stejném čase víme, že Bůh v nás působí chtění i činění podle své vůle (Fil 2:12,13).

Někteří lidé berou příkazy Písma velmi podobně jako sedlák, který měl slepici, co neustále snášela velmi malá vajíčka. Ve vzteku odešel do zoo a vrátil se odtud s něčím v hnědém papírovém sáčku. Pak si dřep, aby své slepici čelil z očí do zobáku, a ze sáčku vytáhl pštroší vejce. Přidržel ho před slepicí a řekl: „Dobře si to zapamatuj a příště se víc snaž!“

Skutečně, ovoce Ducha se nezačne rozvíjet jen proto, že se víc snažíme. Nicméně se také nebude rozvíjet bez našeho úsilí!

Ovoce nikdy nemůže růst na mrtvém stromě! Jen Kristova přítomnost nás může oživit! Když jsme skutečně živi v Něm a On v nás, ponese mnoho ovoce!

Jak máme tedy začít? Musíme v nás nechat přebývat Ježíše. Bez Něho nemůžeme dělat nic. Musíme Mu dát úplnou moc a autoritu nad našimi životy. V každém skutku bychom se měli cvičit v Kristově přítomnosti ptáním: „Jak by Pán reagoval na tuto situaci? Co by On dělal? Říkal? Jaký by byl tón Jeho hlasu? Jeho gesta?“ Duch Svatý nám skrze své Slovo a svou přítomnost ukáže, jak Ježíš chce, abychom reagovali. Když se Mu poddáme, ponese mnoho ovoce a prokážeme, že jsme Jeho učedníci (J 15:8).

Kapitola druhá

Žij plný život – s láskou

První ovoce Ducha je láska. Žádné další ovoce Ducha nemůže vzniknout bez přítomnosti lásky. Ve skutečnosti, všechno zbývající ovoce Ducha popisuje lásku v činnosti.

Láska se raduje.
Láska přináší pokoj.
Láska vytrvá, nebo trpělivě zvítězí.
Láska jedná laskavě.
Láska přináší to nejlepší, dobrotivost.
Láska nikdy neopustí, ale zůstane věrná.
Láska „zmírňuje“.
Láska se ovládá.

Kristus je kořen, láska je kmen a zbylé ovoce jsou větve, které z kořene a kmene vyrůstají!

Omyly

Tři chybná pojetí nám stojí v cestě k tomu, abychom dokázali více milovat.

Za prvé si někteří myslí, že se láska vyvíjí automaticky. Není třeba žádné úsilí. Je to jen citový stav, který buď máte nebo ne. Láska je spíše něco, co se vám přihodí, než životní sklon utvářený vnitřním rozhodnutím vůle.

Ale Nový Zákon nikde nepředpokládá, že víme, jak milovat. Čas od času nám znovu říká, jak to máme dělat:

„Miluj svého bližního jako sám sebe.“

„Milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás.“

„Nemilujte jen slovem, ale také skutkem.“

„Buďte si navzájem oddaní bratrskou láskou.“

„Pokládejte druhého za přednějšího sebe.“

„Rozdělte se s Božími lidmi v nouzi.“

„Buďte pohostinní.“

„Žehnejte těm, kdo vás pronásledují.“

„Žijte spolu ve svornosti.“

„Neoplácejte zlým za zlé.“

„Nenechte zapadnout slunce nad svým hněvem.“

„Ať z vašich úst nevychází žádná škodlivá řeč, ale jen to, co je dobré k budování ostatních podle jejich potřeb.“

„*Mějte soucit jedni s druhými, odpouštějte jim, jako Kristus odpustil vám.*“

Všechna tato napomenutí popisují, jak se láska chová, a jsou velmi potřebná, protože ne vždy sami od sebe víme, jak máme milovat.

Téměř každý miluje miminka, ale miminka neví, jak milovat. Slzami se dožadují svých lahví, pozornosti, kamarádových hraček nebo výměny plenek. Pokud mají kdy vyrůst z dětského zaměření na sebe, musí být milovány a musí jim být ukázáno, jak milovat. Pokud se tak nestane, čekají je vážné osobní problémy.

Ne! Láska se nerozvíjí automaticky! Lidé, kteří si to myslí, jsou ubozí milovníci a obvykle si jen zajišťují výmluvu pro to, že se nemohou změnit, protože jsou prostě takoví!

Druhá chyba, kterou děláme, co se týká snahy více milovat, je víra, že budeme projevovat lásku, když pochopíme její definici. A tak posloucháme závažné rozpravy o čtyřech řeckých slovíčkách pro lásku: *eros* (sexuální láska), *storage* (rodinná nebo přirozená láska), *phileo* (láska mezi přáteli), a *agape* (láska Kalvárie). Jsem pro to znát tyto sémantické rozdíly, ale samy o sobě nikdy nemohou vypůsobit změnu chování ani ve mně, ani ve vás.

Třetí chyba, kterou děláme, je podcenění našeho zlého anebo navyklého chování.

Kázal jsem o lásce „nádherná“ kázání, jen abych po shromáždění slyšel o nezdvorném chování k uvaděči, návštěvníkovi, který odešel bez toho, aby ho někdo pozdravil, nebo ostrou odsuzující poznámku k některé stránce pobožnosti. A žádná z těch věcí není ani zdaleka tak vážná jako nezměněné chování, které si s sebou odnášíme domů poté, co bylo vystaveno Božímu Slovu, Jeho vůli a Jeho cestě.

Jak mohu více milovat?

Je tedy nějaká naděje? Ano, rozhodně! Jsou kroky, které můžeme udělat, abychom v našem životě viděli růst ovoce lásky.

Nejprve je třeba mít touhu milovat. Z našeho nitra musí povstat tato modlitba: „Pane, pomoz mi milovat.“ Taková modlitba dělá čtyři věci:

- Rozpoznává potřebu změny.
- Říká Bohu, že změnu chceme.
- Zaostruje naši pozornost na touhu milovat spíše než být milován.
- Otevírá naše srdce působení Pánovy přítomnosti a Jeho pomoci.

Za druhé, milující člověk musí být bezstarostný. Nejistí lidé se zajímají jen o to, jestli je lidé milují nebo je mají rádi. Každého dne je jejich štěstí přímo svázáno s uznáním někoho jiného, nebo jejich vlastní oblíbeností. Soustředí se na to, co si o nich myslí ostatní, a nejčastěji se domnívají, že o nich jiní smýšlejí odmítavě!

Jak se staneme bezstarostnými lidmi – obzvláště pokud jsme již zakusili velký díl nejistoty jako děti anebo odmítnutí jako dospělí?

Nejprve musíte *být* milováni. Já miluji, protože Bůh první miloval mě! Má jistota má kořen v těchto ujištěních:

„Ježíši, vím, že mne miluješ. Svou lásku ke mně jsi dokázal smrtí na kříži.“

„Ježíši, vím, že jsem ti za to stál, protože jinak bys za mne nikdy nezemřel.“

„Ježíši, vím, že mi v životě obracíš vše k dobrému a dáváš mi sílu nejen přežít, ale i uspět.“

„Ježíši, dále mne prosím očišťuj, když myslím nebo dělám něco špatného, a děkuji ti za to, že mne miluješ i když nejsem stoprocentně čistý.“

„Ježíši, žij svůj život skrze mne. Pomož mi vidět, mluvit, slyšet a dotýkat se jako Ty.“

„Ježíši, pomoz mi dnes, abych vyšel sám ze sebe k potřebám jiného, a nežil pro sebe, ale pro druhé.“

Když se nadechnete atmosféry takového druhu modlitby, Bůh bude uvnitř vás utvářet ujištění. Ví, kdo jsem, když vím, kým jsem pro Boha. Jsem milovaný. Jsem žádaný. Jsem nádherný, jsem schopen. To je to, co si Bůh myslí o mně! Tyto pravdy mi dávají novou odvalu setkat se s Boží láskou i v hlubších rovinách mého života. A když to dělám, mohu milovat ostatní ještě více!

Třetí krok ke změně v milující osobu je trénink jazyka.

Naše řeč může selhat při vyjádření lásky dvěma způsoby: když jsme zticha ve chvíli, kdy jsme měli mluvit, a srážením, když jsme měli budovat.

Jak je tragické slyšet vyznání dospělého člověka, který se celý život trápil s pocity nejistoty, a přes slzy vyhrkne: „Táta mi nikdy neřekl, že mě má rád.“

Možná ještě tragičtější je dítě, které se stalo předmětem odsuzujících řečí: „K ničemu se nehodíš. Jsi hlupák. Vždycky se dostaneš do problémů. Nedá se na tebe spolehnout. Nejsi ani zdaleka tak chytrý jako tvoje sestra.“

Potřebujeme najít a zničit všechny tyto odsuzující nahrávky, které do nás ostatní vložili zraňující řečí. Žádejte Pána, aby takovou pásku vymazal a vložil na její místo jinou nahrávku.

Jsou rodiny, kde slova prší jako kameny z nebe a útočí na duši. Každý se zdá být zraněný a nikdo nemá sílu pomáhat ostatním.

Milující řeč buduje! Jak si máme vypěstovat zvyk tak mluvit?

Za prvé si můžeme vybudovat slovník chvály a žehnání – nejen chvály Boha, ale i lidí, které milujete a znáte. Pavel nám ve Filipským 4:8 říká, že máme přemýšlet o tom, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, hodné lásky, obdivuhodné nebo o čemkoli vydařeném či hodném chvály. Nikdy nemůžeme ostatní zbudovat tím, že je srazíme.

Za druhé, když musíme napravovat, je třeba dát si pozor, abychom nezničili. V Pavlových dopisech ho vidíme vypořádávat se s mnoha hroznými problémy. Ale jeho způsob je vždy pochválit před napomenutím. Pokud pokaždé používáte napomínající jazyk bez pochvalné předmluvy, jen vtisknete špatné chování hlouběji do člověka¹.

Pamatuji si z jedné situace, jak zničený jsem se cítil po napomenutí. Během mých dnů v semináři jsem byl v létě zaměstnán jako zahradník na statku. A bylo pár věcí, které jsem prostě nedokázal, jakkoli jsem se snažil – třeba sázet kytky do rovné řady. Jednoho dne mi hlavní zahradník třikrát ukazoval, jak to mám dělat, a já jsem to pokaždé pokazil. Nakonec mi začal nadávat a pak pokračoval, aby mi řekl, jaký jsem strašný nemotora, což jsem už samozřejmě dobře věděl.

¹Zvláštní je pozorovat Ježíšův způsob napomínání a pochval. Učedníkům se od Něj až na řídké výjimky pochvaly vůbec nedostalo, zato napomínání byli téměř neustále a to bez předchozího ocenění. Nejde tedy až tak o to každé napomenutí „vyšperkovat“ chválou, ale napomínat s cílem vybudovat, ne srazit, s postojem pomoci, a ne vyvýšit se nad druhého (pozn. překl.).

Byla pravda, že jsem ten řádek neudělal rovný. Ale byla také pravda, že jsem tvrdě pracoval osm hodin denně. Měl jsem těžký případ senné rýmy, ale vykonával jsem své povinnosti tak věrně, že jsem pokračoval v práci, i když se každá minuta stala povzdechem po čerstvém vzduchu a suchých očích. Hlavní zahradník si vybral nevidět na mně dobré věci, ale jen ty špatné!

Zřejmě jsem se na to místo nehodil, ale to mi mohl říct bez toho, že mě slovně napadl. Mohl mě opravit bez toho, aby mne dále ponižoval.

Za třetí, naše řeč musí být ryzí. Nesmíme používat slova pro slova samotná. Můžeme žádat našeho Pána, aby naše slova vždy ukazovala skutečný stav Jeho i našeho srdce.

Jak se učíme milovat? Tím, že toužíme, staneme se bezstarostnými a jistými a říkáme to, co buduje! Čtvrtý krok k tomu stát se člověkem, který více miluje, je odpustit a nechovat zášť.

Jednou jsem si přivodil ošklivou otravu krve v prstu, protože jsem zanedbával třísku, která mi uvízla poblíž nehtu. Nakonec byl třeba doktorův nůž, aby prořízl zranění a vytáhl ven všechnu nečistotu. To samé platí i v duchovní oblasti. Pokud nás někdo zranil, musíme si nechat zranění pročistit, nebo zhnisá a bude ještě závažnější. Taková zranění omýváme odpuštěním.

Když odmítáme odpustit, naše neodpuštění se stane zátkou přehrazující jezero lásky, která chce proudit z nás k jinému. Musíme žádat Boha, aby nám pomohl takovou zátku vytáhnout.

Pátý krok v růstu k lásce je ji tělesně vyjádřit. Před nějakým časem jsem měl příležitost pozorovat matku objímající laskavými pažemi jedno velmi zraněné děvče. Ale vypadalo to, jako kdyby ono děvče mělo ruce přivázané k bokům. Instinktivně jsem věděl, že nebude v pořádku, dokud ty ruce nepoužije k objetí své mámy.

Ma Bell říká správně: „Musíš se natáhnout a někoho se dotknout.“

Nakonec, lásku pohání oddanost, ne pocity. Pocity se mění, oddanost zůstává. Pocity vyžadují, aby druhý oplácel stejnými pocity, oddanost pokračuje v péči bez ohledu na to. Pocit je přitahován ke kráse, oddanost to táhne k potřebám.

Láska je rozhodnutí postavit prospěch někoho jiného na první místo. Milovat svého bližního jako sama sebe nás staví na start cesty k lásce, ale křesťanská láska jde daleko za to – aby milovala jako Ježíš. Kdyby Ježíš řídil svůj život podle pocitů, utekl by před křížem, ale jeho láska pramenila z oddanosti, a tak nadřadil náš prospěch dokonce i nad ten svůj. Nikdo nemá větší lásku, než takovou.

Kapitola třetí

Žij plný život – radostně

Druhé ovoce Ducha je radost.

Křesťan zakouší dva druhy radosti: za první radost společnou všem lidem ať už jsou křesťané nebo ne, a za druhé radost pocházející z toho, že patří Kristu.

Lidská radost

Je nejméně pět druhů radosti sdílené jak spasenými tak nespasenými.

Za první, jedni i druzí mají chvíle oslav, kdy radost přímo tančí: narození dítěte, svatbu, významné výročí, rodinnou sešlost, maturitu, promoci. Takové okamžiky vždy doprovází veliké štěstí a pocit emocionálního pozvednutí a spokojenosti.

Druhé společné chvíle radosti přichází s úspěchy. Radost může být jen prostá spokojenost s dobře vykonanou denní prací, nebo veliké uspokojení z dokončeného důležitého projektu. Taková radost se může otisknout do koupě domova, splacení hypotéky, překonání zlovyku, umístění na čestnou listinu nebo získání řidičského průkazu.

Za třetí, křesťané i nekřesťané zakoušejí radost ve vztazích. Je pravda, že všechny naše vztahy jsou zakalené hříchem, takže žádný není dokonalý, ale i přesto může být v přátelství, v manželství, v rodině nebo mezi spolupracovníky mnoho radosti. Hluboký vnitřní pocit potěšení může pocházet ze společenství s nějakou vybranou osobou.

Čtvrtá oblast radosti, kterou cítí jak spasený tak nespasený, jsou pocity radosti doprovázející neočekávaný úspěch nebo štěstí. Sleva na daních, náhlé neočekávané dědictví, neuvěřitelně dobrý obchod při nákupu vytoužené věci, nepředvídaná prémie, složení zkoušky, když jsme si zasloužili vyletět!

Potěšení ze samotného života je pátá oblast radosti prožívané lidmi uvnitř i vně Krista. Pohled skrz okno „Šumaře na střeše“ „Za zvuků hudby“ přináší přesvědčivý důkaz, že život může být bohatou mozaikou i pro nevěřícího.

Samozřejmě máme dost rozumu na to, abychom si uvědomili, že (a) jak věřící tak nevěřící mohou být veselí nebo zachmuření, (b) někteří nespasení, zdá se, mají více radosti než někteří obrácení, a (c) i ten nejradostnější nekřesťan postrádá plnost radosti, která přichází jen skrze Krista.

Nekřesťanská radost nevyhnutelně mizí, protože není trvalá. Moudrý filozof přiznává, že se život točí nahoru a dolů, když říká: „*Nastanou zlé dny a dostaví se léta, o kterých řekneš: Nemám v nich zalíbení*“ (Kaz 12:1). Smrt je jako padací dveře pod nohama naší existence, dveře čekající na to, že se neočekávaně otevřou a ukončí jakoukoli radost.

„Život je krátký. . .
 modrému vejci v hníždě červenky
 narostou křídla a zobák i hrud',
 a uletí pryč. . .
 Brzy se poledne stává večerem,
 zakrátko dnešek zítřkem.“
Longfellow

Křesťanská radost

Radost nekřesťana se dá přirovnat k vodě v nádrži, zatímco radost věřícího k vodě tryskající z artéské studny.

V jakém ohledu zakouší křesťan radost, která není nikomu jinému dostupná? Nový Zákon nám ukazuje pět způsobů, skrze které radost vniká do našich životů.

Za prvé je to radost ze spasení.

Kdo může číst evangelia a nezpozorovat jejich radost? Vždyť začínají oznámením o narození Ježíšova předchůdce, když anděl říká Zachariášovi, že ze syna Jana bude mít „*radost a veselí*“. Jan skáče radostí už v lůně, když slyší zvuk hlasu Ježíšovy matky, jak zdraví jeho vlastní. Marie se raduje v Bohu, svém spasiteli, nad svěřeným úkolem dát život Mesiáši. Zářící anděl zvěstuje „*velikou radost*“ venkovským pastýřům. Když byl Ježíš umučen a zemřel a svítá v ráno vzkříšení, ženy spěchají od prázdné hrobky „*se strachem i s velikou radostí*“. A čtyřicet dní setkávání se vzkříšeným Ježíšem končí s učedníky, kteří Jej uctívají a s velikou radostí se navrací do Jeruzaléma (Luk 1:14, 44, 47; 2:10; Mt 28).

Křesťan ví, že Ježíš zvítězil nad smrtí. Naše radost je plná. Naše záchrana od hříchu, smrti a oddělení od Boha je dokončená!

Jsme člověkem, který našel na poli ukrytý poklad, a s velikou radostí odešel a prodal vše, co má, aby koupil to pole (Mt 13:44)! Jsme zbloudilou ovcí, o které Dobrý pastýř říká: „*Radujte se se mnou, protože jsem našel ovci, která se mi ztratila*.“ Jsme zmizelou mincí, o které říká vdova: „*Radujte se se mnou, poněvadž jsem našla peníz, který jsem ztratila*.“ Jsme marnotratným synem, o kterém říká Otec: „*Máme proč se veselit a radovat, poněvadž tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen*“ (Lk 15:6, 9, 32).

Cítíme radost Afričana, který se setkal s Ježíšem při Filipově svědectví a „*radoval se a jel dál svou cestou*.“ Pro Samařany, kteří našli Ježíše, „*nastala veliká radost v tom městě*“. Když s našimi milovanými přicházíme k poznání Pána, sdílíme zkušenost žalárníka ve Filipech, který se „*s celou rodinou radoval, že uvěřili v Boha*“ (Sk 8:39, 8:8, 16:34).

Ano, jestliže toužíme po radosti, musíme nechat Ježíše vejít do našich srdcí! Žádná radost na Zemi není větší než radost ze spasení!

Za druhé, radujeme se nad postupem evangelia.

Někteří věřící nikdy nezakusili tuto radost, ani ji nemají v nějaké velké míře. Radovali se nad svým vlastním spasením, ale ukazují pramalý zájem nebo starost o spasení ostatních. Nenesou žádná břemena v Pánově díle. Jejich nedostatek zájmu se odráží v zanedbávání modliteb za Pánovu práci, věrné služby v Pánově armádě nebo finanční podpory Pánovy věci.

Bible velmi jasně hovoří o radosti z vynaložení našich životů a prostředků pro větší úkol zde na zemi – rozšíření království Božího.

*„Ti, kdo v slzách sejí,
s plesáním budou sklízet.
S pláčem nyní chodí,
kdo rozsévá,
s plesáním však přijde,
až ponese snopy“
(Ž 126:5,6).*

Ježíš hovoří o radosti ze žně, když říká: *„Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromažďuje úrodu k věčnému životu, aby se společně radovali rozséváč i žnec“* (J 4:36).

Naše radost při pohledu na ostatní, jak přichází ke Kristu, následuje příklad dobrého pastýře, který, když nalezne jednu ztracenou z devadesáti devíti *„vezme si ji s radostí na ramena, a když přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: ‘Radujte se se mnou, protože jsem našel ovci, která se mi ztratila’“* (Lk 15:5,6). I raná církev rozuměla této stránce křesťanské radosti, protože zprávy o obrácení pohanů byly *„všude k velké radosti“* (Sk 15:3).

Třetí zkušenost křesťanské radosti přichází s naplněním Duchem. Duchem naplněný člověk může zakoušet tak nesmírnou radost, že někdo může dojít k závěru, že je opilý (Sk 2:13). Křest v Duchu nevyhnutelně přináší vnitřní osvobození, očistění a radost probublávající z hlubin duše. Od Pána máme zaslíben *„čas odpočínutí“* (Sk 3:20). V takových chvílích shledáváme, že Pánova radost je naší silou.

Čtvrtá stránka křesťanské radosti je radost, kterou máme uprostřed zápasů, utrpení a stresu. Proč bychom se měli radovat i v takových časech?

1. Protože někdy je naše utrpení tak nespravedlivé, že nám dává příležitost být skutečně jedno s Kristovým vlastním utrpením. Když apoštoly zbičovali, opustili Sanhedrin *„s radostnou myslí, že se jim dostalo té cti, aby nesli potupu pro jeho jméno“* (Sk 5:41).
2. Protože utrpení, i když není dobré samo o sobě, působí dobro. Římanům 5:3,4 nám říká, že soužení zahajuje proces, který působí vytrvalost, vytrvalost osvědčenost, která nakonec vyvrcholí v naději. Jakub říká tu samou věc, když nám radí: *„Mějte z toho jen radost, moji bratří, když na vás přicházejí rozličné zkoušky. Vždyť víte, že osvědčí-li se v nich vaše víra, povede to k vytrvalosti“* (Jk 1:2,3).
3. Protože utrpení by mělo být vždy porovnáno s budoucí slávou. Velikost mých nynějších zápasů a stresu se nedá porovnat s tím, co pro mne Bůh má v budoucnosti. *„Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích,“* říká Ježíš (Mt 5:12). Židovští věřící jsou upomínáni: *„Vždyť jste trpěli spolu s uvězněnýmimi a s radostí jste snesli i to, že jste byli připraveni o majetek, neboť víte, že máte bohatství lepší a trvalé“* (Žd 10:34). A Pán nám říká: *„I vy máte nyní zármutek.*

Uvidím vás však opět a vaše srdce se zaraduje a vaši radost vám nikdo nevezme“ (J 16:22).

Takže jako křesťané se radujeme ze svého spasení, pokroku evangelia, naplnění Duchem, zápasů, utrpení a stresu, a nakonec, radujeme se z naší naděje do budoucnosti!

„Chlubíme se nadějí, že dosáhneme slávy Boží.“ Bůh nás jednoho dne „postaví neposkvrněné a v radosti před tvář své slávy.“ V této naději „se radujeme, i když snad máme ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek“ (Ř 5:2; Ju 1:24; 1 Pt 1:6).

Všech pět způsobů, jak zakoušíme a vyjadřujeme radost, je jen částí skutečnosti, že pro nás křesťany je radost v našem Pánu. Proto jsme vyzváni: *„Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se“ (Fil 4:4)!*

Spouštěče radosti

Na jednu stranu poznáváme, že skutečná křesťanská radost pramení z přebývání Ježíše v nás, ale na druhou stranu nás Písmo také učí, že existují i praktické kroky, které můžeme podniknout, abychom žili plně a radostně. Takové spouštěče radosti vyjmenovává Efezským 5:19-21.

Za prvé, zpívejte! Ať z vás tryskají žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Smutní lidé nezpívají.

Za druhé, žijte s díkůvzdáním! Každý má volbu zaměřit se především na to dobré nebo zlé z toho, co se mu přihodí. Jakmile se zaměříte na vše kritické a špatné spíše než na tvůrčí a konstruktivní, budete žít jen s maličkou radostí.

Za třetí, naučte se od některých věcí upustit! Existují situace, u kterých je nad vaši sílu je změnit. Žádoucí je spíše poddání se než odpor. Naše radost zmizí, když se budeme nepřetržitě snažit změnit ostatní proti jejich vůli. Místo toho potřebujeme vyhledávat změny, které chce Bůh udělat v nás, a poddat se Jeho cestám.

Čtvrtý a poslední spouštěč radosti je chození ve společenství a poslušnosti s Pánem, a když mu vyznáváme své hříchy kdykoli padneme (1 J 1:5-10). Když jako David nejednáme s hříchem v našich životech, zjistíme, že na nás ve dne i v noci těžce doléhá Boží ruka (Ž 32:4).

Ježíš přišel, aby Jeho radost byla v nás a aby naše radost byla úplná (J 15:11).

Kapitola čtvrtá

Žij plný život – v pokoji

Třetí ovoce Ducha je pokoj.

Pokusím se vám několika slovy sdělit, jak nalézt pokoj. Můj úkol by nebyl možný, kdyby nám Písmo nedávalo vodítka. Skutečně se v něm nachází recept na pokoj! Principy lze pochopit za dvacet pět minut, ale trvá celý život naučit se je žít.

Jak tedy máme získávat pokoj?

Definice pokoje

Za prvé, musíme pochopit, co Písmo míní slovem *pokoj*.

Když používáme toto slovo, obvykle máme na mysli ukončení nepřátelství². Pokoj znamená nebýt s nikým ve sporu nebo v konfliktu, nebojovat v žádné válce. Že je taková představa o pokoji neúplná nejlépe pochopíme při čtení epitafu na náhrobním kameni: „Odpočivej v pokoji.“ Tělo v hrobě už skutečně nemá žádné spory, ale kdo touží po takovém druhu pokoje?

Biblické chápání pokoje v sobě nese mnohem aktivnější, činnější význam. Hebrejská a řecká slova pro pokoj, užívaná ve Starém a Novém Zákoně, jsou *shalom* a *eirene* (ze kterého pochází jméno *Irena*). Tato slova v sobě nesou pocit pohody, úplnosti, vyváženého života, harmonie, neporušenosti, spolehlivosti a klidného řádu.

Fascinující vhled do biblického významu pokoje nacházíme ve 2. Samuelově 11:7. Uriáš přijíždí domů z fronty, aby podal hlášení králi. David se ho ptá: „*Jak to vypadá se shalomem Joabovým, shalomem vojáků a shalomem války?*“ *Pokoj* války? Přesně! *Shalom* neznamená nepřítomnost vnějších střetnutí, znamená jen přítomnost pohody. Když používal slovo *shalom*, David se ve skutečnosti ptal: Vyuvíjí se válka dobře, dosahujeme svých cílů, děje se vše v souladu s našimi záměry?

Znalost biblického porozumění pokoji nás chrání od představy, že pokoj může být v našich životech dosaženo jen přeuspořádáním nebo změnou našich okolností.

Před nějakou dobou jsem dostal pohlednici od jedné dámy z Miami Beach. Stálo v ní:

„Drahý pastore. Prosím vás o modlitby, abych dostala trvalou schopnost uzdravovat lidi, dokázala uzdravit vztahy v manželství a posílit své tělo, také abych žila bez bolestí, krutosti, bez návštěv nemocnice, bez drog a pohřbů, v úplném bezpečí a viděla ostře i bez použití brýlí. Ráda bych uzdravila svého manžela, a také ho vyléčila z jeho nevlídné povahy, aby poslouchal všechny mé příkazy, přestal kouřit a také aby čestně zacházel s penězi i s hotovostí. . . Těž prosím o modlitbu, abychom bez čekání dostali dům v Miami Beach a v Německu. . . Modlete se prosím, aby pro mne lidé měli srdce a aby měl můj manžel vždy zaměstnání a přinášel mi domů peníze atd.“

²Anglicky *peace* je také mír (pozn. překl.).

I když jí naše srdce vycházejí vstříc, ona paní není na správné cestě k pokoji! Všechny její požadavky na změnu se týkají ostatních lidí a okolností. Nikdy nežádá Boha, aby změnil její vlastní postoje. Mám dojem, že by se cítila mizerně, i kdyby Bůh splnil všechny její požadavky. Ještě se nenaučila, že můžete žít v pokoji, i když nic kolem vás pokojné není!

Pavel ilustruje tuto pravdu, když zavřený v žaláři píše: „*Naučil jsem se být spokojen s tím, co mám*“ (Fil 4:11).

Milost a pokoj

Druhá cesta, jak získat pokoj, je uvědomit si, že milost musí vždy přijít první.

Přečtěte si Pavlových třináct dopisů. V úvodu každého z nich ho uvidíte říkat: „*Milost a pokoj vám od Boha našeho Otce a Pána Ježíše Krista.*“ Nikdy neobrátil pořadí, ani jednou neřekne: „Pokoj a milost vám.“ Proč?

Nikdy totiž nepoznáte pokoj, pokud nejprve neporozumíte milosti a nezakusíte ji.

Celý svět hledá pokoj. Minulý rok, podle studie organizace Center for Defense Information (skupina vedená vysloužilým důstojníkem ozbrojených sil Spojených Států), bylo čtyřicet pět národů, představujících celou čtvrtinu světových zemí, ve válce. Zapojeno bylo více než čtyři miliony vojáků a ve výsledku bylo zabito pět milionů lidí. Tolik hledaný pokoj se zdá být tak prchavý a nepolapitelný jako vždycky.

Nikdy nenajdete pokoj mimo milost Boha našeho Otce a Pána Ježíše Krista.

Ve skále na jihu Západní Virginie je vyrytá dálniční značka: „Musíte zaplatit za své hříchy.“ Pod ní menším, ale stále čitelným písmem, někdo dopsal tato slova: „Pokud jste již zaplatili, nevšímejte si prosím tohoto upozornění.“ Milost říká, že Kristus již zaplatil za mé hříchy na kříži. Když přicházím k Bohu v pokání a víře, On mne přijímá.

Milost není jen Boží počáteční dar při spasení, je to pokračující ovzduší našeho života v Bohu. Písmo nás povzbuzuje, abychom rostli v milosti, v ujištění, že nás Bůh zadarmo přijímá a miluje, což nám dává záruku bezpečí. Představuji si toto bezpečí několika způsoby: jako půdu položenou pod mé nohy, Otcovy paže objímající syna, Boží ruku, která mne obklopuje jako Jeho bezpečné vlastnictví. Pokoj nebo pohoda vyplývá z postavení milosti.

Zanechejte agrese

Třetí krok k získání pokoje je ukončení agresivních postojů v našich životech.

Jsou dva druhy agrese. Ten první se týká hněvivosti ve všeobecném smyslu – člověk, který žije s velkým množstvím volně poletujícího hněvu. Takový si potřebuje uvědomit svůj hněv a najít jeho zdroj. Pak musí zahájit proces odpuštění a vytvořit si odlišný pohled na život a lidi.

Druhý druh agrese je zaměřený proti určitým situacím a lidem. Pavel říká: „*Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji*“ (Ř 12:18). Pavel upřímně uznává, že někteří lidé prostě nechtějí žít v pokoji – bez ohledu na to, jak moc se snažíme, odmítají usmíření. A tak musíme čelit možnosti, že i přes naše nejlepší úsilí budeme mít stále nepřátele. Ale i v takovém případě, kde nemůžeme žít v pokoji s jinou osobou, můžeme mít pokoj ve svém nitru.

Všechna voda na světě nedokáže potopit loď, dokud se nedostane dovnitř. Právě tak hněv jiného člověka mi nemůže ublížit, dokud mu neumožním vstup.

Jsme povoláni vyhledávat pokoj ve všech našich vztazích. Jak to máme udělat?

Musíme začít s tím, že si označíme lidi, na které jsme nahněvaní nebo vůči nim chováme hořkost. Pak nám Písmo říká, abychom zahájili pět akcí lásky: (1) Čiňte té osobě dobro (2) Žehňte jim (doslova „mluvte dobře o“³) spíše než je proklínejte (3) Modlete se za ně (4) Odpusťte jim a (5) Odložte svůj hněv ve stejný den, kdy vzplanul (Lk 6:27,28; 11:4; Ef 4:26). To všechno se snadno říká a těžko provádí! Ale dělat to musíme!

Ovládněte stres

Čtvrtý přístup k životu v pokoji zahrnuje úspěšné ovládnutí stresu.

Neschopnost vypořádat se se stresem plodí nemoci, deprese, zhroucení, vyhoření a jiné bolestivé výsledky.

Našel jsem pár postřehů z Božího slova, které mi pomáhají udržovat úplný pokoj i uprostřed stresu.

Za prvé, žiji s ujištěním, že Pán vše řídí. Vzpomínám si na modlitby, ve kterých lidé říkali: „Víme, že Bůh je stále na trůnu.“ Nikdy jsem neměl rád větu *stále* na trůnu. Vyplývá z ní, že se stěží drží, že byly podniknuty vážné snahy Ho vytlačit a že existuje nejistota, jestli si své místo dokáže udržet. Přátelé, Bůh je na trůnu! Vždy byl a vždy bude! Nic se ani zdaleka nepřibližuje tomu, že by s Ním mohlo pohnout. Když vykonám vše, jak dokážu nejlépe, a požádám o odpuštění tam, kde se mi to nepodařilo, dávám svůj život znovu Bohu. Každý den! „Pane, vše nezáleží na mně. Udělám co budu moci, ale Pane, vše ostatní závisí na Tobě.“

Právě tehdy, když uctívám, modlím se a rozjímám nad Božím Slovem, hlouběji si uvědomuji, že Bůh je, že vládne a že Mu mohu úplně věřit (Př 3:5, 6).

Má druhá odpověď na stres je mít cíle a sny. Takové sny mne netíží, ale dodávají mi život. Pokud se vaše vize stala břemenem, pak je třeba ji zahodit nebo znovu zhodnotit, jak ji naplňujete. Sny mají pozvednout a inspirovat, ale i když se vážně vydáváme za jejich uskutečněním, máme je držet dost volně na to, abychom byli schopní se podřídit, když je Bůh odmítne naplnit a řekne nám: „*Máš sice dobrý úmysl, ale...*“ (1 Kr 8:18). Sny a vize mi pomáhají předejít vyhoření a udržují mne v horlivosti!

Má třetí odpověď na stres je dopřát si vhodný odpočinek a zotavení. Samá práce a žádná hra udělaly z Jeníčka hloupého Honzu! Vyjít si zahrát golf je pro mne mnohem víc než hra, pomáhá mi to zůstat naživu! Další obvyklý způsob, jak snížit stres, je také každodenní pohyb.

Čtvrtá základní odpověď na stres je udržovat si smysl pro humor.

³Pokud opravdu Ježíšovo „žehňte“ znamená „mluvte dobře o“, pak sám Ježíš hanebně selhal v plnění svého vlastního přikázání. O lidech, kteří se především dají označit za jeho nepřátele – farizeích a zákonících – neřekl v podstatě vůbec nic dobrého. Z toho důvodu se domnívám, že žehnat znamená spíše „prokazovat dobrou službu“. Podobně tak Bůh žehná i lidem, kteří jsou zlí – tím že jim dává déšť a slunce – ale nehovoří o nich nijak pěkně, ba, dokonce si dovolí o nich říci, že nic dobrého neudělají (pozn. překl.).

Vzpomínám si na moudrého starého biskupa ve Virginii, který přinutil nově zvoleného člena Kongresu vyjít v prudkém lijáku ven a pozvednout oči k nebi. „Přinese vám to nové zjevení,“ předpovídal.

Kongresman biskupa poslechl a přišel zpět promočený až na kůži. „Podívejte se na mě,“ naříkal, „nedostal jsem žádné zjevení. Jen jsem se cítil jako užvaněný idiot.“

„To není špatné,“ usmál se biskup. „Nemyslíte, že napoprvé to bylo docela ucházející zjevení?“

Přísloví 15:15 říká: „*Kdo je dobré myslí, má hody každodenně.*“ Kéž nám Pán pomůže, abychom byli lidmi, kteří si dokáží udržet smysl pro humor, i když se musí vypořádat s velmi vážnou zodpovědností.

Stav nouze

Někdy nastanou události, které nás hrozí přemoci: vážné, nebo dokonce smrtelné onemocnění, smrt, rozvod, ztráta zaměstnání nebo finančních zdrojů, nepřekonatelná překážka! Jak můžeme mít pokoj v takových chvílích?

Ježíš může ten pokoj přinést do našich srdcí! Jako učedníci, kteří v bouři strachem zpanikařili, i my potřebujeme slyšet Ježíšův hlas, jak nám říká: „*Uklidni se! Utiš se!*“ V takových chvílích nás Pán volá jako nikdy předtím, abychom věřili Jeho slovu, že nás přenese „*na druhou stranu*“ (Mk 4:35). Pavel nám říká, že „*pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši.*“ (Fil 4:7). Horatio Spafford znal tento pokoj, když po ztrátě své manželky a tří dcer v bouři na Atlantiku napsal nádherný chvalozpěv „S mou duší je to dobré.“

Boží pokoj může být jak v okamžiku udělený dar, tak proces, na kterém je třeba pracovat. Pán může ve chvílce vnést pokoj do našich životů, jako to udělal pro ustrašené učedníky, když nařídil bouři, aby se uklidnila (Mk 4:39), ale také nás vyzývá k poslušnosti principů, podle kterých můžeme nechat Jeho pokoj vládnout v našich srdcích (Kol 3:15).

Kapitola pátá

Žij plný život – trpělivě

Čtvrté ovoce Ducha je trpělivost.

Když bylo mému synu Georgi Paulovi čtrnáct, navrhl způsob, kterým bych mohl pomoci našemu shromáždění rozvíjet trpělivost. „Tati,“ řekl, „pověz jim, že dnes budeš mít dlouhé a nudné kázání!“

Před několika lety jsem odjel na krátkou dovolenou. Jak jsem si sedal do vířivky v našem motelu, pamatuji si, že jsem svůj spěch při vstupu do vody vysvětloval slovy: „Chci si pospíšet a odpočinout si.“

Trpělivost, stejně jako odpočinek, se nedá uspíšet!

Kdyby nebyla žádná rozčarování, nic co by nás dráždilo, žádní obtížní lidé, nikdy bychom trpělivost nepotřebovali. A právě proto se většina z nás nemodlí, aby nám Bůh dal trpělivost! Za její získání se platí cena!

Definice

Nový Zákon používá většinou dvě řecká slova, která jsou podkladem pro slovo *trpělivost* v naší Bibli: *macrothumia* a *hupomone*. Právě *macrothumia* (spojení dvou slov *macro* a *thumos*) se nachází v Galatském 5:22.

Thumos původně označovalo prudký pohyb větru, vody, země, zvířat nebo lidí. Nese v sobě představu „vytrysknutí“, „vyvření“, „vybuchnutí“. Jak přesně takové pojmy popisují hněv! Říkáme o rozhněvaném člověku, že vybuchl, ztratil svůj klid, vykypěl, explodoval jako vulkán a z uší mu stoupal kouř. Nahněvaná osoba je někdo, kdo pomstyctivě zuří.

Macro znamená dlouho. Takže *macrothumia* doslova znamená „dlouhý-hněv“, neboli hněv, kterému trvá dlouho, než se vybuduje a ukáže. Někteří lidé mají krátké doutnáky. Člověk *macrothumia* jej má dlouhý.

Trpělivost je tedy slovo, které souvisí s hněvem. Možná jste nepřemýšleli o trpělivosti v těchto pojmech, nicméně když se zamyslete nad okamžiky, kdy jste „ztratili trpělivost“, zjistíte, že jste také byli nahněvaní nebo rozmrzelí.

Můj otec se jednou pustil do ukázněvání mého bratra. Řekl mu: „Už tě mám až po krk.“ Můj bratr neuváženě odpověděl: „Tak si dej pozor, aby se to nedostalo výš.“ To nebyla odpověď zamýšlená k podpoření trpělivosti!

Nový zákon nám dává množství příkladů trpělivosti v akci.

Dlužník žádá svého věřitele o strpení, aby měl čas splatit obrovskou dlužnou částku (Mt 18:26).

Pavel prosí krále Agrippu, aby ho trpělivě vyslechl (Sk 26:3). Bůh sám měl trpělivost se Saulem, nejhorším z hříšníků (1 Tim 1:16).

Trpící věřící jsou povoláni napodobovat ty, kdo pro víru a trpělivost získali podíl na zaslíbení (Žd 6:12; Jk 5:10).

Zaslíbení dané Abrahamovi dlouho nepřicházelo, ale on trpělivě čekal (Žd 6:15). Právě takovým způsobem máme být i my trpěliví, když čekáme na Jeho slíbený příchod (Jk 5:7; 2 Pt 3:9).

Všechna tato místa nás přivádí k tomu, abychom si položili přesně mířenou otázku. Jak reaguji na člověka, který mi něco dluží? Na osobu, které nechci vůbec naslouchat? Na někoho s nenapravitelným chováním? Na protivenství, a zvláště když je nespravedlivé? Na pozdržení dobrých věcí, které mi byly slíbeny?

Vineův *Výkladový slovník novozákonních slov*⁴ výborně definuje *macrothumia* jako „schopnost sebeovládání tváří v tvář pronásledování, která uspěchaně neodplácí ani okamžitě netrestá. . . Trpělivost je vlastnost, která se nevzdává okolnostem a nepodlehne zkoušce.“

Druhé řecké slovo pro trpělivost je *hupomone*. *Hupo* znamená pod, a *mone* (od slova *meno*) znamená snášet nebo vytrvat. Tento význam trpělivosti v sobě nese činnější povahu než *macrothumia*. Lidé *macrothumia* se prostě vyhýbají „vybuchnutí“. Jejich reakce je spíše nepodnikat žádnou akci. Ale člověk *hupomone* je činně houževnatý, zůstává pevný i pod tlakem. Na místě je slovo *vytrvalý*.

Pavel říká, že se máme radovat z utrpení, protože z něj roste *hupomone* (Ř 5:3). V procesu, kdy čelíme protivenství, roste vytrvalost! Tak *hupomone* utváří charakter (Ř 5:4).

Bůh nám může odpovědět na modlitby tak, že odstraní naše břemeno, nebo nám dá sílu je unést. *Hupomone* je to druhé. Máme vytrvat (*hupomone*) v běhu, který je nám uložen, tak jako Kristus podstoupil (*hupomone*) kříž (Žd 12:1,2).

Macrothumia i *hupomone* jdou ruku v ruce jako známky milující osoby. Agape je trpělivá (*macrothumia*), a podobně, agape snáší (*hupomone*) vše (1 Kor 13:4,7). Tato kombinace ctností je vidět, když Pavel zve Timotea, aby následoval jeho příklad a stal se člověkem *macrothumie*, *agape* a *hupomone* (2 Tim 3:10).

Studium těchto dvou novozákonních slov pro trpělivost vede k závěru, že Bůh do nás chce vložit svůj vlastní charakter: vždyť On je shovívavý, pomalý k hněvu (1 Pt 3:20; 2 Pt 3:9), a Kristova vlastní vytrvalost nás volá, abychom jednali podobně (Žd 12:1; Zj 1:9).

Jak přichází vytrvalost

Jak se rozvíjí tyto vlastnosti – trpělivost a vytrvalost?

Za prvé, jako u každého ovoce Ducha, Ježíš musí být přítomen v našich životech. Máme vypadat „obydleně“.

Kristus žijící v nás je nezbytný, pokud máme nosit známky Jeho osobnosti.

Když jsem byl ještě svobodný student a bydlel jsem na koleji, mé obydlí bylo občas dost zanedbáváno: neustlané postele, oblečení rozházené všude po pokoji, stůl zaskládaný hromadou knih a papírů. Kdykoli se schylovalo k nějaké vážnější zkoušce nebo písemce, vyhradil jsem si nejprve čas na úklid svého pokoje. Ustlal jsem si postel, vyčistil místnost, vypral prádlo, pověsil oblečení, podklady a knihy jsem správně

⁴Vines Expository Dictionary of New Testament Words

umístil a roztřídil, uklidil jsem si stůl. Pak jsem se pustil do práce na svém akademickém úkolu. Nedokázal jsem odvést dobrou práci, když se v mém obydlí roztahovala ledabylost.

Netrpělivost v našich životech ukazuje, že jsme si nechali svůj pokoj duchovní zkušenosti s Ježíšem zaneřádit a rozházet. Musíme Ho požádat, aby nám pomohl ho vyčistit. Když naše srdce stojí před Pánem správně, pak budou správně nastavena i k ostatním lidem.

Druhý krok k naučení trpělivosti je pochopit, že jí předchází tři jiné druhy ovoce Ducha: láska, radost a pokoj. Když máme tyto tři, být trpělivý a vytrvat již není těžké.

Chápeme tedy, proč není trpělivost prvním ovocem Ducha. Ovoce se vyvíjí jedno z druhého a vše začíná láskou.

Přemýšlím nad devíti druhy ovoce Ducha jako nad zdymadly v Panamském průplavu. Když loď vjede do osmdesát jedna kilometrů dlouhého průplavu z Atlantiku, musí být Gatunskými zdymadly vyzvednuta dvacet pět metrů nad hladinu Atlantiku. Když projde Gatunskými zdymadly a Gaillardskou brázdou, je třeba ji spustit o devět metrů níže ve zdymadlech Pedro Miguel, a pak ještě jednou ve zdymadlech Miraflore, aby se dostala na hladinu Pacifiku. To vše je nutné protože hladina Tichého oceánu je výš než Atlantského a kvůli výškám hladiny samotného průplavu.

Samotná zdymadla jsou v podstatě obrovské, vodou naplněné komory s použitelnou délkou asi tři sta metrů a šířkou přes třicet metrů. Když loď vjede do zdymadla, uzavřou se za ní obrovské ocelové brány. Otevřou se ventily, které pouští vodu do zdymadla, a za osm až patnáct minut je loď buď vyzvednuta nebo spuštěna. Když už je hladina ve zdymadle stejná jako v dalším úseku, brány před lodí se otevřou. Loď je pak odtažena do dalšího zdymadla a celý proces se opakuje. Žádná loď nemůže proplout Panamským průplavem, aniž by prošla zdymadly.

Jednotlivé druhy ovoce Ducha jsou zdymadly v průplavu, který spojuje oceán naší osobnosti bez Krista s oceánem naší osobnosti v Kristu. Přejít od našeho „přirozeného“ člověka k „duchovnímu“ zahrnuje projít zdymadly, z nichž první je láska. Když jsme naplněni láskou, posouváme se k radosti. A když jsme plni radosti, jdeme k pokoji. A jakmile nás naplní pokoj, pohybujeme se k trpělivosti!

Třetí krok při učení se trpělivosti je udržovat v hrnci svého života chladnější vodu. To může vypadat jako velmi zvláštní rada!

Přesto o ní přemýšlejte. *Thumos* je zuřivost nebo hněv, který „vře“. Dejme tomu, že máte v hrnci velmi horkou vodu a postavíte ji na prudký plamen. Nebude to dlouho trvat a voda začne vřít. Ale když je voda v hrnci studená a postavíte ji na ten samý hořák, bude to trvat déle.

Pokud zjistíte, že výbuch hněvu je ve vašem životě častým návštěvníkem, domnívám se, že voda vašich pocitů je stále poměrně horká. Téměř všechno vás vytočí! Potřebujete svou teplotu snížit!

Je pár věcí, o kterých vím, že mě „vytočí“. Například se vždy snažím na schůzku přijít přesně včas nebo chvíli napřed. Když mě někdo zdrží, můj „hrnec“ začne vřít! Proč? Protože už jsem rozžhavený! Když jsem plný lásky, radosti a pokoje, nejsem tak přehnaně rozrušený z toho, že přijdu pozdě!

Jednou, když jsem viděl škodu, kterou jistá osoba způsobila církvi, okamžitě jsem

se spravedlivě rozhněval. Víím, že jsem byl tak našťvaný, že bylo lepší nic neříkat. A tak jsem nastoupil do auta a jezdil jsem kolem dokola, dokud jsem se neuklidnil. Pak jsem k tomu člověku mohl mluvit pevně a užitečně. Kdybych se pokoušel o rozhovor ve chvíli, kdy jsem byl do běla rozžhavený, jen bych rozdmýchal vášně spíše než uzdravil.

Když jsme v pokušení vybuchnout, můžeme si představit přiměřeně studenou vodu! Jděte na procházku. Uvolněte své napjaté svaly. Pokuste se usmát.

Jednoho manželského páru, který spolu šťastně žil po mnoho let, se dotazovali na tajemství jejich úspěchu. Odpověděli: „Nikdy se na sebe nenaštve me oba zároveň.“

Čtvrtý krok k naučení trpělivosti je rozpoznat bolestivé důsledky její nepřítomnosti. Nesprávně uvolněný hněv mrzačí a zraňuje.

Spisovatel Frederick Buechner moudře řekl:

„Ze sedmi smrtelných hříchů je hněv nejspíš ta největší legrace. Lízat si své rány, mít na rtech pachů z dávných křivd, přealovat na jazyku vyhlídky hořkých konfrontací, které vás ještě čekají, vychutnávat si poslední chutné sousto bolesti, kterou jste vytrpěli i kterou jste vrátili zpět – v mnoha ohledech je to hostina hodná krále. Hlavní nevýhoda je, že to, co se chystáte pohlit, jste vy. Ta kostra na hostině jste vy.“

Pán nás volá k trpělivosti: trpělivosti s námi samými, s ostatními (1 Tes 5:14) a dokonce i s Ním. Ano, někdy jsme nahněvaní na Boha, protože nejedná dost rychle, nebo, podle našeho názoru, nejedná vůbec. V takových chvílích musíme znovu slyšet Boží Slovo. „*Ale ti, kdo skládají naději v Hospodina, obnoví své síly*“ (Iz 40:31). Jako Jan ve vyhnanství, čekající až bude Pán jednat, se musíme stát bratry a společníky v soužení a v království (všimněte si toho kontrastu: soužení a království) a v trpělivé vytrvalosti (*hupomone*), kterou máme v Kristu Ježíši (Zj 1:9).

Kapitola šestá

Žij plný život – laskavě

Páté ovoce Ducha je laskavost. Zaujímá prostřední místo mezi devíti vlastnostmi popisujícími člověka, ve kterém přebývá Boží přítomnost.

Je několik skutečností, které ovlivňují náš přístup k ovoci Ducha.

Za prvé, těchto devět vlastností je mnohem více než jen žádoucí rysy osobnosti. Jsou to důkazy přebývání Ducha v nás.

Mnoho lidí se dívá na Ducha Svatého jako na něco mystického, přízračného, strážidelného, nepřístupného, nadpozemského nebo vzdáleného. Tyto mylné představy se nicméně otřesou v základech, když si uvědomíme, že přítomnost Ducha je přítomnost lásky, radosti, pokoje, trpělivosti, laskavosti, dobroty, věrnosti, mírnosti a sebeovládání. Ve skutečnosti je Svatý Duch také Zdravý Duch. Bůh jej v nás nechal sídlit, abychom se my sami mohli radovat a být obrazem Boží vlastní zdravé osobnosti.

Za druhé, ovoce je lahodné. Člověk, ve kterém přebývá ovoce Ducha, se stává potěšením pro ostatní, poskytuje jim občerstvení a potravu.

Za třetí, mrháme časem a energií při zahálčivém čekání na to, až se toto ovoce urodí v životě někoho jiného, zatímco zanedbáváme jeho růst ve svém vlastním. O kolik jednodušší je přát svým partnerům nebo blízkým rodinným příslušníkům, aby měli více ovoce Ducha, a pak je vinit za svou vlastní neplodnost. Zůstanete navždy bídní, pokud vaše osobní pohoda závisí na změně někoho jiného. Ježíš nás nepovolal, abychom byli ochutnávači ovoce, ale abychom je nesli.

Jeden člověk vešel do kanceláře psychiatra. Na hlavě měl místo klobouku půlku melounu. Obě uši si zabalil do kousku slaniny. Psychiatr mu radostně potřásl rukou. 'Konečně mám aspoň jednoho naživo,' pomyslel si. Pak se ten člověk s melounem na hlavě a ušima obalenýma kousky slaniny posadil. „Přišel jsem,“ řekl psychiatrovi, „si s vámi pohovořit o svém bratrovi.“

Skutečně, o kolik jednodušší je snažit se o změnu kohokoli jiného než nás. Ale starý spirituál nám připomíná: „Ani soused, ani bratr, ani kněz můj, ale jsem to já, ó Pane, stojím tady v modlitbách.“

Laskavost – její význam

Novozákonní řecké slovo pro laskavost je *chrestos*, nezaměňovat s *Christos* (což znamená Mesiáš). Skutečný křesťan bude známý jako *chrestos* člověk. Proč? Protože křesťan na sebe bere Boží charakter skrze přebývání Jeho Ducha v něm.

V osmi ze sedmnácti výskytů, kdy je slovo *chrestos* používáno v Novém Zákoně jako podstatné nebo přídavné jméno, popisuje částku Božího charakteru. Jeho dobrotivost nás vede k pokání (Ř 2:4). Okusili jste, že Pán je dobrý (1 Pt 2:3). Aby

se nadcházejícím věkům prokázalo, jak nesmírné bohatství milosti je v jeho dobrotě k nám v Kristu Ježíši. (Ef 2:7).

Co to znamená být laskavý? Když vynecháte poslední písmeno ve slově laskavý (angl. kind), dostanete jeho kořen – příbuzný (angl. kin). Příbuzní jsou pokrevně spříznění členové rodiny. Být laskavý jednoduše znamená zacházet s ostatními jako s příbuznými. Laskavost je postoj k příbuzným. Až příliš často věnujeme cizincům více pozornosti než vlastní rodině, ale skutečná laskavost se nejprve projeví doma. Pak se propracovává ven jako vlastnost, která bere i cizince jako příbuzného.

Jak se v našich životech rozvíjí laskavost?

Ježíšův příběh o milosrdném Samaritánovi (Lk 10:30-35), muži, který jednal s naprostým cizincem, jako by to byl člen rodiny, ukazuje tři rysy, které u člověka ukazují laskavost.

Soucit

Laskavá osoba pečuje.

Jsou nejméně čtyři skupiny lidí, kterým chybí soucit, a tak přichází o laskavost ve svých životech.

Je to nepřátelská a odplácející osoba. On nebo ona je představována lupiči, kteří zranili člověka na cestě z Jeruzaléma do Jericha. Nepřátelští lidé ničí ostatní. Silou, manipulací nebo záludností dostanou, co chtějí, a opustí vás. Nepřiznávají žádnou zodpovědnost za zranění, která ostatním způsobili. Ať už je to sex, moc, peníze nebo postavení, využijí lidi pro své vlastní záměry a pak se jich zbaví. Za sebou zanechávají zraněné partnery, děti, obchodní společníky nebo přátele. Jejich jediná otázka je, co z vás mohou vymáčkout.

Druhý typ nemilosrdného člověka je lhostejný člověk. Pravda, on nebo ona proti nám nepoužívá násilí, ale také nehne ani prstem, aby nám pomohl, když jsme na dně. Takový člověk je jako kněz nebo levita, na své cestě za splněním vlastních cílů. Číňané vypráví příběh o takovém muži, králi, který se denně díval do zrcadla. Jednoho dne ale nechal zrcadlo vyměnit za okno. Najednou uviděl hladovějící děti, jak prohledávají popelnice, nemocné a zmrzačené muže a ženy, utrpení a křivdy, o kterých ani nevěděl, že existují. Běda, někteří lidé nikdy neopustí svá zrcadla, aby se podívali z okna.

Diotréfés byl takový člověk (3 J 9,10). Stál ve vedoucí pozici v církvi a miloval své výsadní postavení. Jeho pozornost se soustředila na vlastní věhlas a hleděla k vrcholům církevních úřadů. Jeho služba Kristu a Tělu neměla nic společného s láskou k ostatním. Díval se jen do zrcadel, ne okny.

Za třetí, někteří lidé neumí jednat laskavě, protože snižují život na sadu pravidel. Přestupte pravidla a zasloužíte si cokoli vás postihne! Takoví byli farizeové. Věřili, že Bůh se stará o spravedlivé (lidi, kteří dodržují pravidla), ale nemoc a utrpení přichází, protože jste hřešili (což znamená porušili pravidla).

Jeden takový moderní farizeus vysvětluje, proč křesťané občas onemocní. „Předpokládejme,“ říká, „že k vašim dveřím dorazil obchodník s pytlím chřestýšů. Když jste dost hloupí na to, abyste ho vpustili dovnitř, pak si nestěžujte, že vás hadi pokoušou. Podobně,“ tvrdí tento autor, „démon přichází k vašim dveřím s pytlím nemocí a neštěstí. Když nemáte dost víry nebo je ve vašem životě hřích, pak ho vpustíte dovnitř

i s jeho nákladem.“ Proč by s vámi tedy měl někdo mít soucit kvůli tomu, že jste tak nevěřící člověk? Tento farizeus vás klidně nechá na cestě života ležet v kaluži krve. To nejlepší, čeho se vám od něj dostane, je pokárání za to, že jste si nepřivlastnili své uzdravení.

Čtvrtý typ nemilosrdných lidí je někdo, kdo může být věrný pravdě Božího Slova, ale nemá Boží srdce. Takový člověk byl Jonáš. Doručil pravdivý vzkaz od Boha, ale neměl žádný soucit s lidmi, kterým ho předával. Ve skutečnosti byl hluboce znechucen Bohem, když nevykonal slíbený soud.

Ale milosrdný Samaritán nám ukazuje, jak se Bůh chová ke zraněným: Je pohnut soucitem.

Laskaví lidé soucítí jedni s druhými. Jsou citliví. Mají péči.

Je někdo zraněný na cestě, kterou kráčíš? A možná ten raněný není cizinec, ale příbuzný. Manželka? Manžel? Rodič? Dítě? Duch Svatý má soucit, a když na Něj budete vnímaví, způsobí, že budete o takového člověka pečovat.

Akce

Podniknout akci je druhá známka laskavého člověka.

Milosrdný Samaritán měl se zraněným mužem nejen soucit, ale udělal něco s jeho stavem. Přišel k němu, ovázal ho, odvezl, pečoval o něj a ubytoval ho. Pocity bez akce jsou bezcenné.

Znovu popřemýšlejte o zraněných lidech ve vašem životě. Co by Duch Svatý udělal, aby zastoupil činnost milosrdného Samaritána při zastavení horšících se podmínek (přišel k němu), započetí ozdravného procesu (obvázal ho, rány mu pomazal olejem a vínem), poskytnutí přepravy do hojivého prostředí (naložil ho na osla) a zajištění dostatečně dlouhé péče, aby mu zajistil úplné uzdravení (zaplatil za jeho pobyt v hostinci).

V rodinách se přihodí více zranění než na kterémkoli jiném místě. Právě zde nejvíce potřebujeme provádět proces milosrdného Samaritána.

Příliš mnoho rodin visí na otázce autority: kdo je šéf, kdo poroučí? Lidé, kteří jsou zaměřeni především na službu jedni druhým, mají málo problémů s vymáháním autority. Pokud chcete být doma největší, pak se staňte nejmenším – buďte služebníkem.

Manželi, tvá žena může být zraněná. Jak ti může sloužit, nebo být poddaná tvým příkazům, když je jako ten muž, ke kterému přišel milosrdný Samaritán – není v ní žádná síla. Možná říká: „Pomoz mi.“ „Mluv se mnou.“ „Mohli bychom se poradit?“ Možná je tvá reakce poslat ji na konferenci o poddání se, kde ji zpráskají zpět do řady. Možná jsi jí místo toho měl naslouchat a najít dobrého na Bibli založeného poradce, nebo vyjádřit své vůdcovství doma tím, že ji budeš milovat jako Kristus miloval církev.

Ženo, tvůj manžel může být zraněný. Jak má získat sílu tě milovat, když ho často zasahuješ zraňujícími slovy, odpíráš mu náklonnost, srážíš ho nebo se snažíš ho zchladit?

Nedávno někdo pro rodiny navrhl terapii objetím. Věřím, že tato léčba bude účinná pro rodiny s oběma rodiči i jen s jedním, pro svobodné i oddané. Potřebujeme

najít kruhy v rodině, mezi přáteli nebo ve službě ostatním, kde budeme moci dávat a přijímat objetí. Autor říká, že potřebujeme pět objetí denně pro přežití, osm pro udržování a dvanáct objetí každý den k růstu!

Laskaví lidé podnikají léčivé akce. Jednají podle apoštolovy rady: „*Buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám*“ (Ef 4:32).

Síla a prostředky

Třetí vlastnost laskavých lidí je, že mají sílu a prostředky na rozdávání.

Příliš často lidé vnímají laskavost jako slabost. Ale jen silní mohou být laskaví. Milosrdný Samaritán zvedl mrtvou váhu zraněného muže a poskytl prostředky, které umožnily jeho uzdravení.

Chybujeme, když přemýšlíme o laskavém člověku jako o slabém nebo příliš tolerantním. Římanům 11:22 nám říká, že Bůh sám může být laskavý nebo přísný. Bůh bude přísný a nemilosrdný jen tehdy, když jsme zcela zavrhli Jeho laskavost. Někdy i my sami, jako silní lidé, musíme napomenout nebo přísně kárat (2 Kor 12:10; Tit 1:12,13). Samotná kázeň může být aktem laskavosti, když přivádí druhého člověka k potřebné změně.

Jako silné osobnosti, laskaví lidé budou prokazovat svou něžnost, štědrost a vlídnost stále záměrněji. Pochybuji, že to pro milosrdného Samaritána byla ojedinělá činnost. Udělal si z laskavosti stálý zvyk a pomoc zraněnému muži na kraji silnice nebyla žádná výjimka, ale spíše obyčejná každodenní zásada jeho života.

Duch Svatý se v nás snaží rozvinout sílu i prostředky, aby se laskavost stala naší navykou odpovědí ostatním.

Ve své knize, *On the Study of Herds (O výzkumu stád)*, Trench shrnuje nejlépe co to znamená být laskavým člověkem. „Laskavý člověk je někdo, kdo si uvědomuje své příbuzenství s ostatními lidmi a jedná podle toho, přiznává, že je jejich dlužníkem jako někdo jedné krve, má vůči nim dluh lásky.“

Kapitola sedmá

Žij plný život – s dobrotou

Šesté ovoce Ducha je dobrota.

V současné mluvě se „dobré“ zdá být poněkud slabým slůvkem. Bývá nahrazováno pojmy jako „naprosto skvělé“, „super“ či „báječné“.

Dokonce i v církevních kruzích *dobré* znamená *průměr*. Dobrá bohoslužba, dobré kázání, dobré společenství jednoduše znamená, že to, co se odehrálo, bylo přijatelné – o něco méně než vynikající, a o trochu více než průměrné.

Nejspíš nedokážeme ocenit, jak nezbytná je dobrota, dokud ji nepostrádáme.

Během přenášených zasedání Senátu při aféře Watergate jsem zrovna ležel doma s planými neštovicemi. Den za dnem jsem sledoval přehlídku svědků. Byl jsem opravdový fanoušek Richarda Nixona, a tak jsem se domníval, že celé soudní přelíčení je jen o něco málo více než politický hon na čarodějnice. Nikdy nezapomenu na svou povznesenou náladu, když Alexander Butterfield předstoupil před Ervinovu komisi a oznámil, že všechny rozhovory v Oválné pracovně byly tajně nahrávány. Říkal jsem si: „Ten Nixon je pěkně mazaný politik, počkal si, dokud se žalobci sami neobvinili, a celou tu dobu si schovával nahrávky, které ho ospravedlňují!“

Zbytek už je historie. Znáte ten příběh. Nahrávky ukázaly naprostý nedostatek dobroty v prezidentově jednání. Nejen že lhal, ale i jeho ústa byla jako kanál plný špinavých řečí. Kdyby v něm přebývala dobrota, byl by to úplně jiný příběh.

Dnes je naše kultura plná obrazů, které ukazují na to, že dobrota zoufale chybí. A tak když hledáme dobrotu, obracíme se do církve. A naše srdce se lámou, když vidíme všechny církevní skandály. Nedávné knihy o rozpadech manželství křesťanských „celebrit“ do hloubky ukazují, co se stane v životech a službách, kde chybí dobrota.

Jedna věc je dívat se na žalostná pochybení naší společnosti a církve, jak je to však s námi samotnými? Je ve mně přítomná dobrota?

Co je to dobrota? Kdo ji má? Jak ji mohu získat?

V teologickém slova smyslu je dobrý jedině Bůh. Když Ježíše nazývali „dobrým učitelem“, odpovídal: „*Proč mi říkáš dobrý? Nikdo není dobrý, jedině Bůh*“ (Mk 10:17,18). Víme, že některé skupiny používají tento oddíl, aby učily, že Ježíš popřel své božství – ale Ježíš nic takového neudělal. Vyzývá toho člověka, aby přemýšlel: „Víš, co říkáš, když mne nazýváš dobrým? Jen Bůh je dobrý.“

Dobré znamená nepřítomnost jakékoli chyby nebo závady a tím pádem úplně zdraví. Právě proto je jen Bůh dobrý. V souladu se svou dobrotivou povahou dává svým dětem dobré dary (Mt 7:11), má pro naše životy dobrou vůli (Ř 12:2), začal v nás dobré dílo, které dokončí (Fil 1:6), a ujišťuje nás, že způsobí, aby se nám každá naše zkušenost obrátila k dobrému (Ř 8:28).

Duch, který sám je Bůh přebývajícím v nás, v našich životech rozvíjí Boží morální

kvality (tj. ovoce Ducha) – a mezi nimi je i dobrota. Jak nás k tomu tedy Duch přivede?

Nová přirozenost

Za prvé, z Ducha se v nás narodí život a osobnost Ježíše (Jan 3:5; Ř 8:1-17). Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus (Gal 2:20)! Dobrota tedy není něco, co se dá rozvinout pouhým cvičením. Vyplývá z našeho spojení s Kristem.

Jistý antický řecký filozof jednou strávil celý den tím, že se snažil postavit mrtvolu tak, aby sama stála. Došel k velkolepému závěru, že se to nemůže podařit, protože mrtvola v sobě nemá žádnou vnitřní oživující sílu.

Pokud v nás má být přítomná dobrota, musí v nás být skrze svého Ducha zformován Kristus.

Myšlení služebníka

Druhý způsob, jakým v nás Duch rozvíjí dobrotu je, že nám dá myšlení služebníka.

Jaký kontrast! Nová přirozenost znamená, že jsme Boží synové a dcery. A z bezpečí tohoto vztahu se ujímáme zodpovědnosti být služebníkem.

Takovým člověkem byla Dorkas (Sk 9:36-43). I když se ve Skutcích slovo *dobré* vyskytuje jenom třikrát, jednou se týká právě Dorkas. Její dobrota se ukazovala v péči o chudé a v šití šatů a oblečení pro vdovy. Tak jako Ježíš, dobrotiví lidé žijí pro ostatní.

Charla Pereau, zakladatelka sirotčince Colonia V. Guerrero Orphanage v Baja v Mexiku, mi pomohla tomu porozumět, když řekla: „Příliš mnoho křesťanů stále hledá svou službu. Když hledáte místo, kde byste mohli posloužit, budete mít službu vždycky.“

Někdy jsme jako ten malý chlapec, kterému máma povídala o Zlatém pravidle. „Vždycky si pamatuj,“ řekla mu, „že jsme tu proto, abychom pomáhali ostatním.“ Klučina o tom chvíli přemítal a pak se zeptal: „Dobrá, a k čemu jsou tu tedy ostatní?“

Dobrotivý člověk má do své povahy vštípené Filipským 2:5-11: „*Nechť je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši...*“ Jeho postoj zahrnoval přijetí role otroka: Nesnažil se dostávat, ale dávat.

Naslouchající a poslušné srdce

Třetí způsob, který Duch používá, aby v nás vytvořil dobrotu, je učinit naše srdce citlivější k Boží vůli.

Dobrý člověk vynáší dobré věci z pokladu, který se v něm skrývá. A čím srdce přetéká, to ústa mluví (Mt 12:34,35). Cokoli dobrého, co z nás vychází, je důsledek činnosti Ducha Svatého uvnitř.

Někdy mne druhý člověk svým jednáním zničí a zraní, a můj lidský sklon je na oplátku vybuchnout. Takové věci jsem dokázal úspěšně zvládnout, jen když jsem naslouchal radám Ducha.

Lidé s dobrým srdcem mívají dobrá svědomí. Takovým člověkem byl Pavel. Často jsem přemýšlel, jaké asi bylo jeho tajemství, že si udržoval tak stabilní rovnováhu pod tlakem nespravedlivého uvěznění, opuštění ostatními věřícími, tělesného strádání

a břemen pro prospěch ostatních. Myslím si, že jeden ze zásadních klíčů k jeho duševnímu zdraví je jeho vlastní svědectví, které čas od času opakoval, že má dobré nebo čisté svědomí. Svědčil, že splnil svou povinnost vůči Bohu s čistým svědomím a že se vždy snaží zachovat neporušené svědomí před Bohem i před lidmi (Sk 23:1, 24:16).

Jak je to s vaším svědomím? Děláte něco zlého? Cokoli mimo Boží vůli pro váš život? Nějaký skrytý hřích, který otravuje vnitřní studnu vašeho života?

Duch Svatý se snaží do našich životů vnést dobrotivost tak, že na nás působí, abychom měli pravé svědomí (řízené Božím Slovem a ne lidskými pravidly) a fungující svědomí (takové, které vás nutí napravovat zlé – hledat odpuštění u Boha i ostatních lidí).

Potřebujeme reagovat jako malý chlapec, kterému jeho otec řekl, že svědomí je malý tichý hlas, který hovoří, když něco udělá špatně. Malý hoch se tedy začal modlit: „Ó Bože, udělej ten tichý hlas hlasitým.“

Povzbuzující postoj

Dobrotivý člověk má kladný a povzbuzující postoj. Takovým člověkem byl Barnabáš: „*Byl to muž dobrý, plný Ducha svatého a víry*“ (Sk 11:24).

Někteří lidé přebývají stále na negativní straně. Vidí spíše potíže než možnosti. Jsou více zaujati tím, aby vám řekli, co je špatně, než co je dobře. Ale Barnabáš nebyl takový. Jeruzalémská církev ho poslala do Antiochie, aby se podíval na to, co se dělo mezi všemi těmi pohany, kteří přicházeli k víře v Krista. Mohl být kritický. Jako dobrý Žid mohl neprodleně zahájit ostrou tirádu, jak by pohané měli dodržovat židovské zákony. Nicméně, když uviděl, co Bůh dělá, radoval se.

Byl to dobrotivý člověk. Nezabýval se maličkostmi. Byl schopen oddělit nepodstatné věci od důležitých. Vůči lidem, jejichž cesty byly rozdílné od těch jeho, neměl odsuzující postoj plný podezřívání a kritiky.

Jak vidíte život? Je plný stížností nebo povzbuzujícího postoje?

Pevné ujištění

Podstatná část křesťanské dobrotivosti přichází, když nás Duch přivede do přístupu pevného ujištění uprostřed životních bouří.

Bůh nám vše obrací k dobrému. Ale jak je těžké držet se této pravdy v těžkých časech.

Vypráví se příběh o malém chlapci, který přišel do potravin a chtěl po prodávачi krabici pracího prášku *Tide*. Prodavač se ho zeptal: „Na co ten *Tide* potřebuješ?“ Malý chlapec odpověděl: „Chci umýt svého psa.“ Prodavač mu řekl: „Dobrá, synku, *Tide* je na umytí psa silný dost a dost.“ Malý chlapec odušil: „Přesně to potřebuji.“ „Dobrá,“ řekl prodavač, *Tide* mu prodal a dodal: „Buď opatrný, když budeš svého psa umývat. Ten prostředek je pěkně silný, mohl by ho zabít.“ Malý chlapec odpověděl: „Budu opatrný.“ A vzal si krabici pracího prášku domů.

O týden později přišel tentýž chlapec znovu do obchodu a prodavač ho poznal a ptal se ho: „Synku, jak se má tvůj pes?“ Mladík odušil: „Obávám se, že je mrtvý.“ Prodavač na to řekl: „Ó, to je mi líto, ale já jsem tě přece varoval, že je *Tide* moc silný

na to, abys s ním umýval svého psa.“ Klučina svěsil hlavu a zamumlal: „Nemyslím, že za to může *Tide*. Myslím, že ho dostala fáze máchání.“

Někdy se cítíme, jako bychom právě také procházeli fází máchání, nebo ne? Ale bez ohledu na to, co se mi právě děje, Bůh vše obrací v dobré uvnitř mně. Nebudu jednat jako ďábel, i když na mně právě všem ukazuje svá vystoupení. Mám důvěru v Boha, že mne provede skrz.

Edward Everett Hale řekl: „Nikdy nezkoušejte nosit naráz víc než jeden druh starostí. Někteří lidé nosí tři druhy: všechny, které měli, všechny, které mají a všechny, které očekávají, že budou mít.“

Naproti tomu, Duch říká „pokoj“ v každé bouři a připomíná nám, že „i tato přejde“. Právě tak jako Ježíšovo vzkříšení následovalo po Jeho ukřižování, pohlítí nakonec život i naše osobní smrti.

Dobrota!

David vyznával: „*Ano, dobrota a milosrdenství provázet mě budou všemi dny mého žití. Do Hospodinova domu se budu vracet do nejděšších časů*“ (Ž 23:6). Nechť ve vás Duch působí ovoce dobroty tím, že přinese novou přirozenost, myšlení služebníka, naslouchající a poslušné srdce, povzbuzující postoj a pevné ujištění.

Kapitola osmá

Žij plný život – věrně

Sedmé ovoce Ducha je věrnost. Ve starších anglických překladech Bible naleznete toto ovoce uvedené jako „víra“. Jak víra tak věrnost pocházejí z jednoho řeckého kořene slova. Skutečně nemůžete mít jednu bez druhé.

Věrný člověk je stálý, zodpovědný, spolehlivý, důvěryhodný. Bůh sám je náš prvořadý příklad věrnosti. Jeremjáš provolává k Bohu: „*Tvá věrnost je neskonalá*“ (Pláč 3:23). Žalmista svědčí: „*Svémi ústy budu v známost uvádět tvou věrnost po všechna pokolení*“ (Ž 89:2). Pavel prohlašuje: „*Bůh je věrný*“ (1 Kor 1:9). V Ježíši máme milosrdného a věrného nejvyššího kněze (Žd 7:17). Když se vrátil do slávy, Jeho jméno, „*Věrný a pravý*“, je vyzdviženo všem k vidění (Zj 19:11).

Nový Zákon mluví o pěti způsobech, jak je nám Bůh věrný. (1) Je věrný, aby nás posílil a ochránil od zlého (2 Tes 3:3). (2) Je věrný a nedopustí, abychom byli podrobena zkoušce, kterou bychom nemohli vydržet (1 Kor 10:13). (3) Je věrný, i když my jsme nevěrní (2 Tim 2:13). (4) Je věrný, že nám odpouští hříchy (1 J 1:9). (5) Bude věrný, aby nás v den našeho Pána Ježíše Krista představil jako nevinné (1 Kor 1:8,9; 1 Tes 5:23,24).

Každé ovoce Ducha přináší rozvoj Boží osobnosti a charakteru v našem charakteru. Věrnost není žádnou výjimkou. Protože Bůh je věrný, Duch se také snaží rozvíjet tuto vlastnost v nás.

Jak žije vírou naplněný člověk?

Předpoklady

Za prvé, vírou naplněný člověk žije se souborem неотředitelných předpokladů. Jaké to jsou? Mohu jmenovat nejméně čtyři hlavní.

1. Ježíš je Pán. Ježíš mohl být jen jednou ze čtyř věcí: lhář, blázen, legenda nebo Pán. Jeho vzkříšení z mrtvých ho ukazuje jako Pána. Bez toho, že vyšel z hrobu, je naše víra marná. Jeho vzkříšení je zárukou reálnosti Jeho učení a poskytuje smysl a cíl celému našemu životu.
2. Můj život není můj vlastní, ale Jeho. Kdo skutečně vlastní mé auto, můj životní styl, můj dům anebo nábytek, mé peníze? Vírou naplněný člověk ví, že je jen správce a ne vlastník a je zodpovědný Bohu za to, jak strávil svůj život.
3. To, co se děje *ve mně*, je mnohem důležitější než to, co se děje *mně*. Vírou naplněný člověk ví, že okolnosti se vždy nedají řídit, ale Bůh může v každých okolnostech řídit nás. Pavlova víra nezastavila bičování, které snášel ve Filippech, ani nezabránila jeho uvržení do vězení. Ale jeho reakce na tyto okolnosti ukazovala vnitřní vítězství uprostřed vnější porážky.

4. Bůh nám vše obrací v dobré. Vírou naplněný člověk věří, že Bůh pracuje na skládáče jeho života a třídí a spojuje její rozmanité kousky do jednoho souvislého celku.

Jaké jsou vaše neotřesitelné předpoklady, principy, které zůstávají pravdivé bez ohledu na to, jak se zrovna cítíte?

Hory

Druhý rys známka vírou naplněného člověka je jeho přístup k horám. Někdy jimi jeho víra pohne a jindy se zase skrze ně prokope! Židům 11:32-38 nám ukazuje oba tyto rozměry víry.

Někteří lidé dokáží pohnout horami – jejich víra má za následek změnu okolností. Svou vírou dobývali království, uskutečňovali Boží spravedlnost, dosáhli toho, co jim bylo zaslíbeno, zavírali tlamy lvům, krotili plameny ohně, unikali ostří meče, v slabosti nabývali síly, vedli si hrdinsky v boji, zaháněli na útěk vojska cizinců, ženám se jejich mrtví vraceli vzkříšení.

Někteří lidé se umí skrz hory prokopat. Bůh ty hory neodstraní – jejich víra je uchovala, když na nich hora ležela! Byli mučeni a odmítli se zachránit, protože chtěli dosáhnout něčeho lepšího, totiž vzkříšení, zakusili výsměch a bičování, ba i okovy a žalář, byli kamenováni, mučeni, řezáni pilou, umírali pod ostřím meče, chodili v ovčích a kozích kůžích, trpěli nouzi, zakoušeli útlak a soužení, bloudili po pouštích a horách, skrývali se v jeskyních a roklinách země.

Ale jak ti, kdo horami hýbou, tak ti, kdo je prokopávají, jsou chváleni pro svou víru!

V roce 1940 navštívilo neštěstí život chudého muže žijícího v malém městě na jihu. Jeho žena zemřela dva týdny poté, co porodila dvě dcery – dvojčata. Zůstal sám na výchovu jejich dvouleté dcerky a obou dvojčat. Nevěrný člověk by si mohl vybrat, že zanechá své děti v péči někoho jiného, vydá se sám do širého světa a zkusí začít život nanovo, nebo že bude svá dítka podporovat penězi, ale nikoli láskou.

Někteří by utopili svůj smutek v alkoholu, sebelítosti nebo nemorálnosti, ale on si vybral zůstat na svém místě a prokopat se skrz svou horu. Míjela jednotvárná desetiletí jeho života. Den za dnem tvrdě pracoval za minimální mzdu v místní továrně na bavlnu. Občas si přivydělával stříháním vlasů. Vždy zpíval – obzvláště křesťanské písně, které mluvily o cestě, o zemi, do které se ubíral.

I jako osamělý rodič naučil svá děvčata lásce a kázni. Věrně je bral s sebou do církve. Někdy dokonce na svém malém pozemku postavil altánek a pořádal shromáždění pro své sousedy.

Jeho zpěv nestál ani za zlámanou grešli. Styl jeho kázání byl tak váhavý, že byste ho marně hledali na většině kazatelen. Byl věrný, ne slavný křesťan.

Církev Ježíše Krista potřebuje být obdělávána lidmi jako Gemini Waite, jehož nejstarší dcera je mou manželkou. Jeho věrný život přinesl tři věrné dcery. On i jeho děti nyní slouží Pánu.

Jak je to s horami, obtížným protivenstvím ve vašem životě? Někdy bude náš důraz na víru, která by je odstranila, a jindy zase na věrnost – hora nebude odstraněna, musíme se prokopat skrz.

Oddanost

Třetí charakteristika vírou naplněného člověka je, že žije z oddanosti spíše než z pocitů.

Můj strýc, Victor Plymire, byl průkopnickým misionářem v Tibetu. Na té osamělé střeše světa pracoval šestnáct let, než získal svého prvního obráceného. Jedno hořké lednové ráno položil svou ženu a pětiletého syna do společného hrobu na úbočí hory. Co ho udrželo na cestě? Pocity? Ne! Oddanost? Ano!

Před několika měsíci jsem měl poprvé šanci číst deník svého strýce. Byl jsem fascinován záznamem, který napsal v roce 1908 na začátku své misionářské dráhy. Právě odrazil útok divokých psů, který ho málem stál život. Toho večera se ve špinavém, přeplněném, matně osvětleném hostinci pro pocestné obrací na kohokoli, kdo by později četl jeho deník:

„Zde v Tibetu je okolo 6 430 000 nesmrtelných duší, pro které náš Spasitel zemřel, a prakticky nikdo, kdo by jim řekl o Jeho lásce... Drahý křesťanský čtenáři, jaký prostor tu čeká na tebe. Být průkopníkem misie v této možná nejzanedbávanější zemi na světě. Co může odlákat zasvěcenou duši pryč od takové nabídky! Není to nabídka klidu a pohodlí. Obracíme se na vás, abyste se k nám připojili jako druhové v boji. V Jeho jménu vám nabízíme požehnání, které přichází ke všem věrným válečníkům kříže a odměnu, kterou On sám zaslíbil.“

Má vlastní matka a otec odpověděli na Boží povolání do té vzdálené země. Jestli je něco, co jsem se od nich naučil o následování Krista, je to toto: *Bud' věrný*. Učili nás, že když budeme stát před Kristem, nebude se nás ptát, jestli jsme byli úspěšní, ale jestli jsme byli věrní.

Ježíš přikazuje možným budoucím mučedníkům církve ve Smyrně: „*Bud' věrný až do smrti*.“ Není žádná rozkoš být umučen – je třeba oddanosti.

Jak je to s naší věrností? Jsme věrně zapojeni na svém místě ve službě Tělu? Jsme stálí v osobní duchovní kázni? Dá se s námi počítat, že v neděli budeme na svém místě v Božím domě? Oddělujeme desátky z našeho příjmu na podporu Božího díla? Vynakládáme své prostředky i nad desátek na šíření evangelia? Jsme spolehliví křesťané?

Schválení od Boha

Vírou naplněný člověk žije s неотřesitelnými předpoklady, dokáže pohnout horami nebo je prokopává, pracuje kvůli oddanosti spíše než z pocitů, a za čtvrté, odpočívá v Božím schválení.

Když Bud Wilkinson působil jako trenér na Oklahoma University, jeho týmy se vždycky nacházely na špici. Jeden pisatel se vydal objevit tajemství Wilkinsonova úspěchu. Nalezl ho ve Wilkinsonově zvyku promítat záběry zápasu z minulého týdne. Ve zpomalených záběrech procházel každý zápas a schvaloval nebo kritizoval, co jeho lidé udělali každý jednotlivě. Lidé na tribunách mohli šilet nadšením, protože hráči s míčem se podařil skvělý kousek, ale na záběrech téhož zápasu by Wilkinson ukázal chybu, kterou v ten stejný okamžik udělal úplně jiný z hráčů. Oklahomští hráči se rychle naučili, že nehrají pro davy, ale pro trenéra!

Právě tak je to s křesťanským životem. Musíme se nejvíce starat o to, co si o našich postojích a chování myslí Bůh.

Před mnoha a mnoha lety byl jeden skotský pastor vyzván svými diakony k odstoupení. Cítili, že něco musí být v nepořádku s jeho životem nebo kázáním, protože bylo vidět tak málo výsledků. Toho roku byl pro Pána získán jen jeden chlapec. „Jen jeden chlapec“ – mladík jménem Robert, obrácený skrze zbožný příklad starého služebníka.

Po letech se jeden staříčkový misionář vracel z Afriky do Londýna. Jeho jméno, Robert Moffat, bylo pronášeno s velikou úctou. Když přišel na místo setkání, lidé povstávali, když hovořil veřejně, panovalo hluboké ticho. Členové královské rodiny i prostí občané v jeho přítomnosti stáli. Přinesl evangelium téměř neznámým africkým kmenům, přeložil Bibli a získal tisíce lidí pro Krista.

Při své návštěvě Anglie Robert Moffat vyprávěl o Africe. Mezi těmi, kdo naslouchali jeho příběhům o zázracích a potřebách celého kontinentu byl jeden statný mladý Skot. Studoval medicínu a rozhodl se, že svůj život vydá do služby Bohu. Ale ještě si nebyl jistý, jak nebo kde by byl nejvíce k užitku. Chystal se jít jako misionář do Číny, ale zabránila mu v tom opiová válka.

Když poslouchal Dr. Moffata, slyšel ho říkat: „Směrem na sever je rozsáhlá plánina, kde jsem občas v ranním slunci vídával vystupovat kouř tisíce vesnic, kde se ještě nikdy neukázal žádný misionář.“

„Kouř tisíce vesnic“ – mladý Skot byl těmi slovy hluboce zaujat. Zde bylo cosi prospěšného, co by mohl dělat, něco těžkého a hrdinského. Toužil jít tam, kde ještě nebyl žádný misionář, vydat se pro službu, o kterou se nikdy nikdo jiný nepokoušel. Zašel za Dr. Moffatem a zeptal se jej: „Hodil bych se do Afriky?“ Ten muž? David Livingstone!

Víme o Livingstoneovi i Moffatovi, ale nikdo si zdá se nepamatuje jméno toho starého služebníka. Bez něj by se nic z toho zbytku nestalo. Předpokládám, že bychom ho měli nazvat „Božím věrným služebníkem“.

A jak je to s námi? Jsme Boží věrní služebníci? Může o nás Bůh říci to, co my říkáme o NĚm: „*Tvá věrnost je veliká*“?

Kapitola devátá

Žij plný život – tiše a mírně

Osmé ovoce Ducha je mírnost.

Někdy je velmi těžké přeložit slovo z jednoho jazyka do druhého. Druhý jazyk nemusí mít přesný srovnatelný termín. Na příklad, jak by asi Eskymák, který nikdy nebyl na jih od Yukonu porozuměl slovu nebo myšlence „*ananasu*“? Kdybyste překládali *ananas* do eskymáčtiny, mohli byste použít spojení *sladký tuk ke žvýkání* – to je tak nejbližší ekvivalent, jaký se dá najít, abyste pomohli Eskymákům pochopit *ananas* v jejich vlastním jazyce a myšlení.

Máme stejnou potíž s anglickým slovem *mírnost* (*gentleness*) jako překladem skupiny řeckých slov pocházejících z kořene *praos*. *King James Version* překládá toto slovo jako „pokora“. *New International Version* používá celkem tři rozdílná anglická slova k překladu slova *praos* – „krotký“ (Mt 5:5), „pokorný“ (Tit 3:2) a „mírný“ (Gal 5:23).

Moderní překladatelé se pokud možno snaží vyhnout použití slova *pokorný* kvůli jeho modernímu významu. Nazvat někoho pokorným v dnešním světě „hledajícím číslo jedna“ je urážka. Pokorný začalo znamenat slabý, bázlivý, měkký.

Definice slova „pokorný“

Předtím, než slovo *pokorný* úplně zahodíme, bylo by nicméně dobré podívat se, jak tomuto slovu lidé rozuměli v časech Nového Zákona.

První význam slova pokorný odkazuje na člověka, který se drží uprostřed mezi krajnostmi. Aristoteles používal slovo *praos*, když mluvil o jedinci, který nenabral žádný extrémní kurz. Pro něho pokorný člověk nebyl ani rozhazovač ani lakomec. Pokorná osoba se ani nepřejídala ani nejedla pod míru. Tento první význam slova *pokorný* pravděpodobně lépe vystihuje slovo *vyvážený*.

Potřebujeme být vyvážení křesťané: vyvážení mezi vírou a vytrvalostí, osobní zodpovědností a podřízením autoritě, ovocem a dary, důrazem na věci budoucí a přítomné, odpuštěním a pokáním, přesvědčením a chováním, svobodou a povinností, volností a svatostí.

Druhý způsob, jak řečtina používala slovo *praos*, je v odkazu na divoké zvíře, které bylo zkroceno. Například *pokorný*, nebo také *krotký* kůň byl hřebec, kterého zlomili. Dříve nedisciplinovanou energii se nyní podařilo usměrnit a zaměřit na určitý účel.

Právě toto byla vlastnost, pro kterou je Mojžíš označován jako „*nejpokornější ze všech lidí, kteří byli na zemi*“ (Num 12:3). Mojžíš rozhodně nebyl žádná bábovka, ani měkký, bojácný a slabý člověk. Spíše to byl velmi silný muž, jehož energii Bůh chytil, sevřel a ukáznil.

První dva významy slova *pokorný* – vyvážený a ukázněný – logicky vedou k třetímu: mírný. Pokorný člověk je mírný. „*Pojďte ke mně,*“ říká Ježíš, „*neboť jsem tichý a pokorného srdce.*“

Člověk, který je vnitřně silný a jistý se nepotřebuje chovat asertivně. Je to právě slabá a nejistá osobnost, která se snaží prokázat svou hodnotu, a když tak činí, sráží ostatní a dupe po nich.

Ukázku Ježíšovy vlastní mírnosti vidíme při jeho triumfálním vjezdu do Jeruzaléma. Nejistý člověk by byl potřeboval pro svou přepravu nějaký symbol síly. Neměl by snad král vjet na hřebci? Ale on přijel „*tichý a sedící na oslici*“ (Mt 21:5). Zde přijíždí ocelový muž oděný do vlny beránků. Mírnost ho učinila dostupným a okouzlejícím. Mírnost umožní ostatním, aby k vám dosáhla odpověď jejich lásky. Mírnost znamená, že jste si vybrali chovat se k ostatním ne z výhodné pozice síly, ale pokory.

Pokora, jako ovoce Ducha, popisuje vyváženého a ukázněného křesťana, který jako svůj oděv v životě nosí tichost a mírnost. Síla je znakem jeho vnitřního stavu, jemnost a dostupnost jeho vnějšího vystupování.

Všimněte si výběru zájmen použitých výše: jsou mužského rodu. Příliš často o pokore a mírnosti přemýšlíme jako o čistě ženských rysech. Ale mírnost je způsob života jak pro muže tak pro ženy! Příkrá, povýšená, hrubá, vyžadující a vtíravá povaha je v protikladu k osobnosti Ducha.

Jak reagujeme na napomenutí? Někdy je napomenutí oprávněné, ale jindy je můžeme cítit jako nezasloužené. Ale i přesto, jak reagujeme?

Ti, kdo nám odporují

Jak reagujeme na ty, kdo se od nás liší nebo s námi nesouhlasí? Na své odpůrce?

Pokorný člověk není rohožka, aby kapituloval při jakémkoli požadavku druhého člověka. Protože pokorný člověk je jedinec s vnitřní silou, je svobodný, aby si vybral, jak bude reagovat. Pokorný člověk se bude vždy snažit přiblížit k lišící se skupině s mírností.

Na začátek je třeba říci, že mírnost není jediná možná reakce pokorného člověka. Někdy je třeba velmi prudké reakce, protože mírnost v druhém člověku nezpůsobila potřebnou změnu. Ten mírný Ježíš vzal například bič a vyčistil chrám. Jeho slova v Matouši 23, kterými odsuzuje pokrytce, nejsou zrovna mírná.

Pavel nám ukazuje postoje mírného člověka při jednání se vzpírajícími se lidmi. Když píše povýšeným Korintánům, ptá se jich: „*Vyberte si: Mám na vás přijít s holí, nebo s láskou a mírností?*“ (1 Kor 4:21).

Je zřejmé, že Pavlovi odpůrci v Korintě mylně zaměnili jeho mírnost za slabost, ale i přesto Pavel pokračuje ve svém naléhání na ně „*tiše a mírně po způsobu Kristově*“ (2 Kor 10:1). Když bylo třeba, Pavel uměl jít do střetu, ale jeho první, druhá, třetí i čtvrtá volba bylo jednat mírně.

„*Byli jsme mezi vámi laskaví,*“ píše Tesalonickým, „*jako když matka chová své děti*“ (1 Tes 2:7). Druhým dechem dodává: „*Víte přece, že jsme každého z vás jako otec své děti napomínali, povzbuzovali a zapřísahali, abyste vedli život důstojný Boha, který vás povolal do slávy svého království*“ (2 Tes 2:11,12).

Bůh nás volá k tomu, abychom byli k lidem tak mírní jako jsou otec nebo matka ke svým milovaným malým dítkám.

Jednoho dne se mi má sestra vychloubala svým jediným vnukem. Už v devíti měsících začíná chodit. Dokolébá se do poloviny místnosti, rozveselí se nad tím, co dělá, začne se hihňat a spadne. Představte si, jak by to vypadalo, kdyby malý Neal neměl mírné rodiče nebo prarodiče. Předpokládejme, že by na něho byli hrubí ve slovech, výrazech i činech. Místo smějícího se, šťastného malého kluka byste skončili s traumatizovaným dítětem.

Musíme pamatovat na to, že ti, se kterými máme potíže, byli také kdysi sami dětmi. Pokud na ně ze zvyku reagujeme drsně, nikdy jim nebudeme schopní pomoci ke změně. Mírný člověk se snaží o klidnou odpověď nebo čin, aby odvrátil hněv.

Pánův služebník se nemá hádat, nýbrž má být laskavý ke všem (2 Tim 2:24). Petr zdůrazňuje těm, kdo se snaží o promyšlenou obranu křesťanské víry, aby to dělali „*s tichostí a s uctivostí*“ (1 Pt 3:16).

Jeden člen našeho sboru tento týden vyprávěl, že minulou neděli ráno projížděl kolem mormonské církve. Nějací horliví křesťané si vykračovali před budovou s transparenty, které haněly mormonské učení. Mormoni vycházeli ven, a nabízeli demonstrantům hrnky studené vody. Mé srdce klesalo, když jsem to slyšel.

Pro svědka není nikdy vhodné svědčit o pravdě nelaskavým způsobem. Můžete být ve své obraně křesťanské pravdy naprosto teologicky správní, ale přesto neúspěšní, pokud vaše svědectví není vydáváno v mírném duchu.

Kdo jsou naši odpůrci? Máme sílu jednat s nimi mírně?

Jak je osvěžující vědět, že mírnost je součástí povahy Ducha Svatého. Když zklamou Boha, jeho povaha není mě u toho chytit a nasadit mi želízka, ale pomoci mi a obnovit mne. Jen když důsledně odmítám odpovědět na Jeho mírnost, pak reaguje pokáráním.

Ti, kdo nás napomínají

Druhá situace, kdy se ukáže mírnost, je když jsme sami napomínáni někým jiným.

Jakub píše: „*Odstraňte veškerou špínu a přemíru špatnosti a v tichosti (pokorně, mírně) přijměte zaseté slovo, které má moc spasit vaše duše*“ (Jk 1:21). Kdykoli mám pochybnosti, když nějaký člověk při bohoslužbě používá duchovní dar, promluví mi s ním o tom. Rozpoznám přítomnost Ducha v něm podle toho, jestli si upřímný dotaz nebo biblickou radu vezme jako osobní útok, nebo ne.

Jak reagujeme na napomenutí? Někdy je napomenutí oprávněné, ale jindy se nám může zdát nezasloužené. Ale stejně, jak reagujeme?

Dospívající mládežníci, když vás rodiče napomínají, jak to přijímáte? Mírnost není jen pro nás staré chlapíky – Pán volá i vás k mírnosti. Místo toho, abyste při ukazování vyletěli z kůže, spíše si pomůžete, když jim odpovíte ze srdce a mírným způsobem.

Protože napomínání se děje především doma, mírnost je skutečně nejvíce třeba zde. Petr vyzývá křesťanské manželky, aby měly „*jako nepomíjitelnou ozdobu tichého a pokojného ducha*“ (1 Pt 3:4). Manželé mají milovat své ženy jako Kristus miloval církev (Ef 5:25). Taková nevěsta miluje i zemi, po které její manžel kráčel. Svornost přichází do domu, když jsme „*vždy skromní, tiší a trpěliví*“ (Ef 4:2).

V nedávném článku v *Reader's Digest* píše Anne Bateman o plánu nazvaném „Tři týdny pro lepší já“. Začala s čištěním zubů nití – což je něco, co mnoho lidí nenávidí.

Nedokázala se přinutit k celoživotnímu závazku zuby si nití čistit, ale říkala si, že by se jí to mohlo podařit po tři týdny. Její šablona fungovala tak skvěle, že napodruhé zkusila třítydenní plán, aby začala jíst více výživného jídla – víc ovoce a zeleniny, méně lepkavých sladkostí. Po úspěchu i v této věci se obrátila ke svému manželství.

Ona a její manžel spolu moc dobře nevycházeli a už spolu téměř přestali mluvit s výjimkou její upřímné a neustávající kritiky jeho jednání. Rozhodla se vyzkoušet třítydenní plán, kdy se bude vyhýbat vyčítání a každý den zkusí najít aspoň jednu pozitivní věc, kterou by o něm mohla říct. Připouštěla, že první dny to bylo nesmírně těžké, ale na konci tří týdnů bylo vidět, že se jejich manželství mění znatelně k dobrému. Proč? Mými slovy – ne jejími – začala procvičovat mírnost. Kde je mírnost, stáváme se otevřenějšími ke změně i k napomenutí.

Ti, kdo nás zklamali

Třetí situace, která vyžaduje přítomnost mírnosti, je obnovení někoho, kdo zklamal Boha nebo nás.

„Bratří,“ píše Pavel, „*upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mírnosti*“ (Gal 6:1). Proč mírně? Protože obnovení nikdy nemusí nastat, když budete jednat s kajícím se člověkem drsně.

Když se s někým pohádáme, náš sklon je zbavit se takového člověka: „Vypadni z mého života! Nechci tě už nikdy vidět,“ je to, co by chtělo říct naše zraněné srdce. Ale díky buď Bohu, že nám nikdy nic takového neřekne! A pokud máme být jako On, musíme žádat Jeho Ducha, aby v nás stvořil stejné reakce k našim viníkům, jaké má sám Bůh. Nesmím na někoho reagovat způsobem rozdílným od Ježíšova.

Ano, s Jeho pomocí můžeme žít plný život – tiše a mírně.

Kapitola desátá

Žij plný život – ovládej se

Deváté ovoce Ducha je sebeovládání.

Co je to sebeovládání? Řecké slovo, které je v Galatským 5:23 přeloženo jako sebeovládání, je složenina ze dvou slov: *en kratos*. *En* znamená *v* a *kratos* znamená *síla, moc, energie* nebo *nadvláda*. Člověk *en kratos* je doslova někdo, kdo má vnitřní sílu.

Kratos je slovo, které se angličtiny dostalo i přímo skrze pojmy jako *demokratický* (vláda lidu), *teokratický* (Boží vláda) a *autokratický* (vláda jedince).

Kdo vládne našemu životu? Kdo má nad námi největší moc? Ukazují naše životní volby, že se pohybujeme s vnitřní silou, nebo prostě jdeme tam, kam zrovna fouká vítr? Vybíráme si své zvyky, nebo jsme jimi spoutáni?

Rozhodující teologická otázka při zkoumání biblického učení o sebeovládání je, jestli ho můžeme dosáhnout pouze naším vlastním úsilím. Špatný důraz na sebeovládání může vést k falešnému závěru, že náš stav před Bohem stojí na velikosti naší vlastní snahy: „Dej se dohromady, jestli se chceš líbit Bohu.“

Náš nedostatek sebeovládání, jednání z pozice vnitřní síly, je příčinou naší potřeby Spasitele. Pavel nacházel jen zklamání, když se pokoušel posuzovat svůj vztah k Bohu podle míry sebeovládání, které ukázal při poslušnosti Božího zákona. Jeho nedostatek sebeovládání vyvolal ztrápený pláč: „*Vždyť nedělám to, co chci, nýbrž to, co nenávidím. . . Jak ubohý jsem to člověk!*“ (Ř 7:15, 24).

Ale porovnejte to s jeho prohlášením: „*Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu*“ (Fil 4:13).

Jaký je rozdíl mezi Pavlovými slovy v Římanům 7 a Filipským 4? V prvním oddíle síla pocházela jen z vlastního úsilí, zatímco v druhém přicházela od Boha k vnitřnímu člověku.

Dávám si na čas, abych prošel tuto definici sebeovládání, protože pro mne jako pro služebníka je nejjednodušší vzít tento text a mlátit s ním každého po hlavě. „Sebeovládání – tady máš tři jednoduché kroky: (1) Rozhodni se (2) Zatni zuby (3) Dej se do práce.“ Ale sebeovládání není totéž co vlastní úsilí, spíše popisuje člověka, který jedná s vnitřní silou.

Milost Jeho přítomnosti

Jak se stanete člověkem s vnitřní silou?

Za prvé, skrze Boží milost se dostáváme skutečně blízko k Ježíši. Sebeovládání je ovoce Jeho přítomnosti v našich životech, ne něco, co můžeme sami vyvolat!

Pasáž v Římanům 7 nás učí, že se křesťan může při posuzování svého vztahu k Bohu pustit po dvou cestách: Měřit ho podle svého vlastního úsilí nebo podle

Boží milosti. Pokud náš vztah k Bohu měříme svým vlastním puntičkářským úsilím, skončíme jen v odsuzování a úplně bezmocní.

Naše motivace

Když skutečně zakusíme Boží milost, začneme chtít, aby Kristus učinil náš život nádherným. Jeho přítomnost přináší motivaci pro sebeovládání.

Například se podívejte, jak Pavel vyzývá dvě ženy, Euodii a Syntychu, pro které bylo ve Filipské církvi těžké vyjít jedna s druhou (Fil 4:2). Mohl by po nich hodit knihu a říct: „Uklidněte se a být vámi bych to udělal rychle!“ Místo toho se odvolává na milost. V úvodní části svého dopisu ukazuje na příklad Ježíše, který jednal jako služebník a pokořil se (Fil 2:5-11). Touto ilustrací Pavel říká: „Euodie a Syntycho, když se postavíte k patě kříže a vážně se zadíváte na Spasitelův život, samy zanecháte svých bojůvek o to, kdo je tu jednička. Podívejte se, co pro vás udělal Kristus, a ať je to pro vás vzorem, jak jednat jedna s druhou.“

Podívejte se se mnou na dalšího člověka v Novém Zákoně, který potřeboval sebeovládání. Jmenoval se Felix. Jeho příběh nacházíme ve Skutcích 24. Pavel má před sebou soud. Tento římský prokurátor Judeje s sebou ke slyšení Pavlova případu přivedl svou židovskou manželku Drusillu. Lukáš říká, že Pavel hovořil s Felixem o „spravedlnosti, sebeovládání a o budoucím soudu“.

Proč by Pavel s Felixem mluvil o sebeovládání? Felix byl přece jenom guvernér a měl v rukou velký kus moci – včetně toho, co se stane s Pavlem. Ale Pavel věděl, že v osobním životě byl Felix mužem bez sebeovládání. I když už byl padesátník, ve Felixovi vznikla vášně pro nádhernou dívku, Druscillu, která byla provdána za krále nedůležitého syrského státu jménem Emesa. Druscilla byla dcera Heroda, který nechal popravit apoštola Jakuba (Sk 12). Skrze dohazovače Felix přesvědčil Druscillu, aby opustila svého manžela a provdala se za něj. Slíbil ji učinit nanejvýš šťastnou, pokud ho neodmítne. Pavel věděl, že nyní dvacetiletá Druscilla je už Felixovou třetí manželkou. Pavel také věděl, že i když mají peníze, nevlastní skutečné bohatství, přestože mají postavení, nedostává se jim respektu, i když mají sex, chybí jim láska a přestože mají moc, postrádají pokoj. A tak k nim hovořil o sebeovládání.

Slyším Pavla říkat: „Felixi, když poznáš Ježíše, už nikdy nebudeš takovým způsobem jednat.“ Celý Felixův životní problém byl v tom, že nikdy nebyl blízko Ježíši. Když jste blízko Ježíši, nebudete krást ženu jiného muže. Řešení bylo přinést Felixe k Ježíši a úplně ho zachránit. Ti, ve kterých žije Ježíš, mají novou přirozenost.

Přirozený důsledek

Druhý způsob, kterým Duch přináší sebeovládání je, že v nás postupně nechá růst ovoce své vlastní osobnosti.

Všimněte si, že sebeovládání není první ovoce, ale až poslední! Přichází jako přirozený důsledek růstu osmi předcházejících vlastností.

Během tohoto seriálu jsem s vámi sdílel kroky, které můžete podniknout, abyste byli kanálem, skrze který žije Duch Svatý. Pomáhá nám být lidmi milujícími, radostnými, pokojnými, trpělivými, laskavými, dobrotivými, věrnými, mírnými a schopnými se ovládat.

Proto pokud chceme být lidmi s vnitřní silou, musíme začít snahou být člověkem, který více miluje. Milující lidé jsou radostní lidé. Láska společně s radostí vytváří pokojného člověka. Když je v našich životech přítomná láska, radost a pokoj, je snadnější být trpělivý. Laskavost přichází lehce k milující, radostné, pokojné a trpělivé osobě. Dobrotivost přirozeně vyplývá z lásky, radosti, pokoje, trpělivosti a laskavosti. Tyto vlastnosti vyvrcholí ve věrnost a po ní přichází mírnost. Nakonec, všech osm druhů ovoce Ducha společně vyčistí cestu pro růst sebeovládání.

Úsilí

Třetí způsob, jak dostat sebeovládání do našich životů, je skrze úsilí. Tento princip neodporuje principu milosti Jeho přítomnosti.

Bůh nás vždy vede k vyváženosti. Bůh pracuje v nás, ale i my máme pracovat (Fil 2:12,13).

Petr nám říká: „*Proto také vynaložte všecku snahu na to, abyste ke své víře připojili ctnost, k ctnosti poznání, k poznání zdrženlivost. . .*“ (2 Pt 1:5,6).

Nedávná studie prováděná psychologem G. Allenem Marlattem z Washingtonské univerzity ilustruje, co Písmo učí o životě ve vyváženosti mezi Božím přijetím skrze milost a potřebou „vynaložit všechnu snahu, abychom připojili. . . sebeovládání.“ Marlatt posledních dvanáct let prováděl průzkum mezi lidmi, kteří se snažili skončit s kouřením nebo pitím, nebo zhubnout. Lidé, kteří selžou, upadnou při snaze jednat podle svého rozhodnutí, si snadno připadají jako osoby postrádající potřebnou sílu vůle. „Místo toho, aby se snažili poradit si se svým uklouznutím, vidí ho jako známku úplného selhání,“ vysvětluje Marlatt. Na druhé straně úspěšní na sebe nejsou tak tvrdí kvůli pádu, ale ptají se: „Co mohu udělat, aby se to příště nestalo?“ Většině z těch, kdo znovu upadnou, se tak stane, když se cítí špatně, nebo když vidí ostatní dopřávat si chování, kterého se snaží zbavit.

Člověk žijící z Boží milosti skutečně ví, že má pro Boha cenu i uprostřed selhání. Nevzdává se při prvním pádu nebo neúspěchu, protože ví, že Bůh je na jeho straně. Tak se stane člověkem schopným se ovládat!

Nový Zákon nás vyzývá, abychom cvičili sebeovládání v užívání našich těl (1 Kor 6:19,20; 9:24-27), našich myslí (2 Kor 10:5), našeho času (Ef 5:16), našich peněz (Mt 6:33; 2 Kor 9:8-11), našeho sexuálního života (1 Kor 7:9; 2 Tim 2:22), našeho jazyka (1 Pt 3:10) a celého života (Ř 12:1,2).

Protože psal lidem, kteří znali nadcházející Olympijské hry, Pavel zdůrazňuje, že jejich trénink má být tak přísný jako trénink špičkového atleta: „*Každý závodník se podrobuje všestranné kázni*“ (1 Kor 9:25). Doslovný překlad by byl: „Každý, kdo zápasí (představte si tvrdý zápas potem zalitého atleta, když sprintuje, cvičí gymnastiku nebo běží maratón) se ve všech věcech ovládá.“ Je tu slovo *en kratos*. Běžec, který vyhraje, to dokáže kvůli své vnitřní síle – první překročí cílovou pásku, protože byl první v káznění sebe sama.

Kristus nás volá, abych byli lidmi, kteří se ovládají. Odpovíte na Jeho touhu změnit vás, abyste byli jako On?

Kapitola jedenáctá

Žij plný život – buď ukřižován

Celý křesťanský život je jeden veliký zápas mezi skutky těla a ovocem Ducha. V Galatským 5:19-23 Pavel porovnává tyto dva způsoby života, které zápasí o vládu v našem nitru.

Moderní překlady používají k překladu slova *sarx*, což v řečtině doslova znamená *tělo*, pojem *hříšná lidská přirozenost*. *Sarx* je mnohem více než jen maso nebo kůže („tělo“), je to celý svět našich myšlenek, záměrů a skutků rozdílných od Božích, zkrátka ty síly v nás, které nás ženu ke zlému.

Všimli jste si, že *skutky* jsou množné číslo, zatímco *ovoce* jednotné? Není tu napsáno *ten skutek těla* a *ta ovoce Ducha*. Tento rozdíl pochopíme, když uvidíme, že mimo Krista se v naší osobnosti může projevovat jeden, nebo jakékoli množství, nebo všechny skutky těla, zatímco když jsme v Kristu, bude se projevovat všechno (ne jen jedno nebo některé) ovoce Ducha.

Pavel vyjmenovává patnáct skutků těla a devět druhů ovoce Ducha. Skutky těla dále rozděluje do čtyř podskupin: sexuální hříchy, falešné duchovní zkušenosti, narušení bratrské lásky a nestřídmé výstřelky.

Vyjmenovány jsou tři sexuální hříchy. První, *smilstvo* nebo *sexuální nemorálnost*, popisuje jakýkoli sexuální styk mimo manželství. Druhý, *nečistota* nebo *nemravnost*, označuje člověka žijícího v sexuální nečistotě. Třetí, *bezuzdnost* nebo *smyslnost*, označuje osobu, jejíž sexuální chování je bez zábran a nestará se, co si o tom lidé myslí nebo co na to řeknou.

Uvedeny jsou dvě falešné duchovní zkušenosti. První, *modlářství*, se týká uctívání jakékoli myšlenky, věci, principu nebo osoby jiné než Boha. Druhá, *čarodějnictví*, pochází z řeckého slova *pharmakeia*, které se dostalo i do angličtiny ve slově farmacie⁵, a označuje praxi připravování, uchovávání, smíchávání a dávkování drog. Jako ve starověkém světě, tak i v našem se okultní duchovní zkušenosti tak často pojí s drogami, že slovo *pharmakeia* začalo být přirozeně spojováno s čarodějnictvím. Ti, kdo berou drogy se ve skutečnosti pokouší zakusit nadpřirozenou duchovní zkušenost mimo Krista.

Udáno je osm hříchů narušení bratrské lásky, které zaručeně roztrhají kteroukoli rodinu, skupinu nebo společnost: *nenávisť* (porušení lásky v pocitech nebo skutcích), *sváry* (hádavost), *žárlivost* (neústupné požadování být jednička, přehnaně sebeprosazující), *záchvaty zuřivosti* (výbuchy hněvu), *ctížádost* (chybí pojetí služby, jednání v duchu „co z toho budu mít?“), *rozkoľy* (rozdělování spíše než smiřování), *frakce* (sektářský duch obracející se proti těm, kdo nejsou z naší skupiny), *závist* (v řečtině velmi zlé označení znamenající více než jen chtít něco, co má druhý člověk, ale nepřát

⁵angl. pharmacy

druhému ani to, že tu věc vůbec má – člověk, který chce vlastnictví druhého, ne prostě pro sebe, ale protože ho chce vyrvat jinému).

Poslední dva skutky těla mluví o nestřídmých výstřelcích. První, *opilství*, bylo metlou starověké společnosti právě tak jako naší. Nedávno zveřejněný výzkum ukazoval, že průměrný Američan vypije ročně sto dvacet devět litrů alkoholických nápojů! Nakonec, *orgie* celý seznam uzavírají. Toto slovo bylo původně Řeky užíváno k popisu party přátel, kteří doprovázeli vítěze her po jeho triumfu. Později popisovalo ctitele Bakcha, boha vína. Nakonec se začalo používat pro ty, kdo se podíleli na nevázaném a bezuzdném hýření

Když si prohlédneme všechny čtyři hlavní skupiny a patnáct konkrétních skutků těla, kde jsme nejzranitelnější? Kde je naše duchovní Achillova pata?

Během historie křesťanské církve byly obhajovány nejméně čtyři špatné názory na to, jak se vypořádat s tlakem hříšné lidské přirozenosti na věřícího.

Někteří popírali přítomnost hříchu v křesťanovi. Domnívali se, že dokonalost je dosažitelná a skutečný křesťan by neměl nikdy hřešit. První Janova 1:8 tento pohled účinně posílá do věčných lovišť.

Za druhé, někteří chtěli vykořenit hříšnou lidskou přirozenost skrze veliké úsilí. Občas se to odehrávalo v souvislosti s přísným zákonictvím, jiní lidé se zase snažili trestat tělo nebo pěstovat askezi – uprchnutí ze světa. Symeon, pilířový svatý z pátého století, byl takovým člověkem. V herkulovském úsilí zapřít tělo prožil svých posledních třicet šest let na malé plošině o průměru asi jednoho metru umístěné na vrcholu patnáct metrů vysokého sloupu. Nevím o nikom, kdo by se více snažil „zapřít tělo“ než Symeon. Církevní historik Philip Schaff říká: „Tak Sv. Symeon stál po mnoho dlouhých a úmorných dní, týdnů, měsíců a let, vystavený žhnoucímu slunci, prudkým lijákům, tuhé zimě a vyjícím bouřím, denně žijící život smrti a mučednictví, sténající pod břemenem hříchu, a nikdy nedosáhl skutečné útěchy a pokoje duše, která pochází z dětské víry v Kristovy nesmírné zásluhy, přestože vážně usiloval o nadlidskou svatost. . .“

Jestli ani Symeon nedokázal úspěšně vykořenit zlou lidskou přirozenost, nezvládneme to ani my!

Třetí postoj k naší padlé lidské přirozenosti je omlouvat své špatné jednání na základě toho, že Bůh odpouští. Dnes do této pasti padá mnoho křesťanů: „Vím, že to, co se chystám udělat, je špatné, ale stejně půjdu dál a udělám to, protože vím, že Bůh mi odpustí.“ Taková logika je podobná logice bezcenné čínské vázy, která prohlásila: „Chystám se spadnout ze své římsy a roztříštit se na tisíc kousíčků, protože vím, že můj tvůrce mne dokáže složit zase dohromady.“ Ano, tvůrce možná dokáže dát vázu znovu dohromady, ale už to nikdy nebude ta samá váza. David zjistil, že i když mu Bůh odpustil jeho hříchy, neodstranil důsledky jeho úmyslného činu.

Jeden otec vysvětlovat odpuštění úmyslného činu takto: „Synku, když zatlučeš hřebíky do našeho krásného dřevěného stolu, jistěže je mohu vytáhnout – ale škrábance už v něm zůstanou napořád.“

Čtvrtý špatný přístup k hříšné lidské přirozenosti, která se projevuje v životě křesťana, je zoufat si: „Připadám si bezmocný změnit své vlastní chování. Nikdy nedokážu žít křesťanský život. Proč bych se měl tedy vůbec snažit?“

Jestliže ani jeden z těchto čtyř přístupů není správný, jak máme jednat s naším

tělem? Jak můžeme vidět, že v nás roste ovoce Ducha? Naštěstí, Bůh má odpověď. Pavel nám o ní říká, když ukazuje tři principy pro vítězství nad naší hříšnou lidskou přirozeností. Podívejme se na ně v opačném pořadí, než je vyjmenovává.

Za prvé, ti, kteří náležejí Kristu Ježíši, ukřižovali sami sebe se svými vášněmi a sklony (Gal 5:24).

Udělali jsme to? Naše bezprostřední reakce je říct: „Ne.“ Proč? Protože už po chvíli zkusíme najít nějakou oblast hříšné lidské přirozenosti, která je v nás stále naživu. Možná spí, ale je pořád naživu. A tak vaše reakce na tento verš je provinilá: „Ještě jsem nedokončil své ukřižování!“

„Ukřižovali“ je věta v minulém čase. Znamená, že když náležíte Kristu Ježíši, vaše ukřižování se již odehrálo! Nevěděli jste o tom? Ale určitě ano! Na kříži byl Ježíš ukřižován za vás. Nebyl usmrcen za své hříchy, ale za naše. „*On 'na svém těle vzal naše hříchy' na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti*“ (1 Pt 2:24).

Petr nás nevyzývá jednat se svou hříšnou přirozeností tak, že máme ihned jít a nechat se ukřižovat. Už je to hotové... je to hotové už dva tisíce let. Zemřeli jsme s Ním.

Tato myšlenka je těžká na pochopení, a tak snad pomůže ilustrace. Když zasvěcují dítě, nedokáže pochopit skutky, které v jeho jménu dělám. A i později pochopí význam celého okamžiku, jen pokud mu někdo vše vysvětlí. Evangelium učí, že jsme byli s Kristem na kříži, byli jsme s Ním v hrobě a spolu s Ním jsme vstali z mrtvých! Věděl o nás, i když my jsme ještě nevěděli o Něm.

Dostali jsme novou přirozenost, když jsme uvěřili v to, co pro nás udělal na kříži a ve vzkříšení. Biologicky naše staré já teprve musí dojít ke svému konci, ale teologicky je již pryč (2 Kor 5:17).

Je to záležitost perspektivy. Z Božího úhlu pohledu – od Kristova kříže – je naše stará přirozenost již mrtvá. Z našeho pohledu – od Kristova kříže – Bůh podal naší staré přirozenosti smrtelnou dávku Kristovy spravedlnosti. Tato stará přirozenost je v posledním tažení – odchází, je křižována! Z Boží pozice ve věčnosti je vše týkající se nás už dokončené, naše jména jsou v Beránkově knize života! Potřebujeme s tím počítat – pamatovat si, vyznávat, utvrzovat se a jásat nad tím, že jsme byli ukřižováni s Kristem. Starý život, který se stále snaží prosadit, je podobný smrtelně nemocnému pacientovi, který na chvíli ožil. Starý život není žádným protivníkem pro smrt, která se zmocnila naší hříšné lidské přirozenosti.

Když víme, že patříme Ježíši, neboť jsme s Ním byli na kříži, chodíme Duchem. (NIV používá spojení „žít v Duchu“, ale starší překlad „chodit“ je věrnější k doslovnému znění.) To je druhý klíč k vítězství nad starou lidskou přirozeností (Gal 5:16, 18, 25).

Tělo a Duch jsou v takovém protikladu, že nemůžete záraz jednat podle obojího. Vzájemně se ruší. Pán chce, abychom dospěli až do stavu, kdy si budeme vybírat svůj vlastní životní styl ne proto, že je tu nějaký zákon (Boží nebo lidský), který nás trestá za špatné rozhodnutí, ale protože z celého srdce budeme chtít jen dobré. Když jednáme správně, i když není žádný zákon, který by nás potrestal za špatné jednání, pak jsme si skutečně vybrali cestu Ducha.

Spíše, než zaměřit svou pozornost na negativní „jak mohu zašlápnout tělo?“ potřebujeme zaměřit svůj každodenní život na chození s Duchem. Chození je každodenní

aktivita, krok za krokem, a vyžaduje stálou pozornost. Proto je třeba, abychom si za svou prioritu v každé chvíli určili stát se člověkem označeným přítomností Ducha.

Potřebujeme také jít spolu s dalšími, kteří nám mohou pomoci, povzbudit nás a napomenout!

Za třetí, Pavel nám říká abychom staré přirozenosti nedopřávali její žádosti (Gal 5:13, 16).

Budeme jednat moudře, když si povšimneme toho, co nás stahuje zpátky, a vyhneme se tomu, utečeme od toho. Bůh do nás chce vložit sílu říct: „Ne.“

Luther takto skvěle shrnuje Pavlovo učení o přemáhání staré přirozenosti: „Když jsem byl mnichem, občas jsem si myslel, že jsem úplně zavržen, kdykoli jsem pocítil žádost těla nebo nějaké špatné pohnutí. Kdybych tehdy správně rozuměl Pavlovým větám, tak žalostně bych se netrápil, ale pomyslel a řekl bych si, jak to často dělám nyní: ‘Martine, nikdy nebudeš naprosto bez hříchu, protože máš tělo a budeš pociťovat bitvu s ním. Proto nezoufej, ale odporuj tomu (hříchu) vší silou!’“

Spíše než skutky těla, právě ovoce Ducha má charakterizovat život křesťana. Bůh chce, aby rostoucí křesťan měl ve svém životopise tuto větu: „Protože ve mně žije Boží Duch, jsem milující, radostný, pokojný, trpělivý, laskavý, dobrotivý, věrný, mírný a ovládající se člověk. Protože tak budeme jednou žít v nebi, proč s tím nezačít už na zemi!“

Můžeme žít plný život, protože jsme byli ukřižováni s Kristem a vzkříšeni, abychom chodili v novosti života!

Obsah

Úvod	3
Pořízení seznamu	4
Žij plný život – s láskou	7
Žij plný život – radostně	11
Žij plný život – v pokoji	15
Žij plný život – trpělivě	19
Žij plný život – laskavě	23
Žij plný život – s dobrotou	27
Žij plný život – věrně	31
Žij plný život – tiše a mírně	35
Žij plný život – ovládej se	39
Žij plný život – buď ukřižován	42